

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקא
סתימאה דעתידא
לאתגליא לעתיד-לבא
י"ז בעז"ה ע"י "מכון אור האורות"
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

B48148@gmail.com

הפּתּח

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

עם 'לקוטי-תפלות' על הפרשה

- לעשות מהתורה: 'תפלות' - ולהעלות שעשועים כאלו להשם-יתברך שלא עלו לפניו מימות עולם -

גליון 90

פרשת תולדות תשפ"א

עניני 'שבת-קדש' ח"ב

וזוהו בחינת (בראשית כה, יט): "אברהם הוליד את יצחק" - כי 'אברהם' הוא בחינת 'חסד', ו'יצחק' הוא בחינת 'גבורה'.

הינו: שזה ה'דין הקדוש' בחינת 'יצחק' - נולד ונמשך מ'אברהם' בחינת 'חסד'. כי באמת, בזה ה'דין' מלבש 'חסד גדול', כי הוא לסובתו כנ"ל.

אבל צריך פליאחד לראות להמתיק זה הדין, כי ה'דינים' הם מבחינת 'מחין-דקטנות' - וצריך לילך מ'קטנות' ל'גדלות', ועל-ידי-זה ימתיק ה'דין' בחינת 'יצחק', שבא מבחינת 'מחין-דקטנות'.

כי 'יצחק' בחינת 'דין', נולד מ'שרה' שהיא בחינת 'מלכות' בחינת 'מחין-דגדלות', כמו שפרש רש"י (בראשית יז, טו - על-פי ברכות יג.): "שנקראת 'שרה', על-שם 'שרה' על כל העולם בלוי". ו'מלכות' הוא בחינת 'דין', בחינת (גיטין י): "דינא דמלכותא דינא".

וצריך לילך מ'קטנות' ל'גדלות' - על-ידי ה'הכמה', בחינת 'מחין-דגדלות', שהוא 'ידיעת התורה' - כי עקר ההמתקה הוא על-ידי-זה.

ופימן שידע האדם אם הוא בבחינת 'דינא דמסאבא', או בחינת 'דינא קדישא', סימן לדבר: 'תפלה'. כשאין

"ואלה תולדות יצחק בן אברהם,

אברהם הוליד את יצחק" (בראשית כה, יט)

"יעקב ועשו האמורים בפרשה" (רש"י)

"לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה וכו'. צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם, והעידו הכל: אברהם הוליד את יצחק" (רש"י; תנחומא תולדות א)

א. ח"א עד - צריך כל אדם לרפאות נפשו, דהינו: להעלותה למקום שרשה. וזה על-ידי שמתנגע בתורה, עד שזוכה לידע אותה ולהבינה.

כי יש שני מיני דינים: א) 'דינא דמסאבא', בחינת: "נחש הטיל זהמא בחוה" (שבת קמו. יבמות קג.). ב) 'דינא קדישא', בחינת: "את אשר יאהב ה' יוכיח" (משלי ג, יב).

וזוהו בחינת 'התרחקות' שהוא 'התחלת ההתקרבות' - דהינו: כשאדם רוצה להתקרב להשם-יתברך, אזי נמשכים עליו 'דינים ויסורים' שגראין ב'התרחקות', כאלו רוצים להתרחקו. ובאמת הוא עקר ה'התקרבות' - כי הם לסובתו, כדי שיעמד בנסיון, ויתגבר ויתאמץ להתקרב יותר. והוא בחינת 'דינא קדישא' - רק שהוא בחינת 'מחין-דקטנות', שמשם עקר אחיזת הדין.

בו בטול תפלה, כמו שאמרו חז"ל (ברכות ה.): "איזה יסורין של אהבה, כל שאין בו בטול תפלה, שנאמר (תהלים סו, כ): 'ברוך ה' אשר לא הסיר תפילתי וחסדו מאתי'".

נמצא: ש'יצחק' הוא בחינת דינא קדישא, שנמשך מצד ה'חסד', בחינת: "אברהם הוליד את יצחק" בנ"ל.

וזה מה שפרש רש"י על פסוק זה: "לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה" - הינו: שה'דין של יצחק' שגולד מ'שרה', נמשך מ'סטרך דמסאבא' הס'ושלום, בחינת אבימלך.

"ועל-כן צר הקדוש-ברוך-הוא קלסתר פנים של יצחק דומה ל'אברהם', והיו הכל מודים: "שאברהם הוליד את יצחק" - פרוש: שה'דין הוא בחינת דינא קדישא, ומסטרך ד'אברהם' בחינת 'חסד' - גולד 'יצחק' בנ"ל.

ו'המתקת הדין של יצחק, על-ידי ה'חכמה' שהוא ידיעת התורה בנ"ל - זה בחינת 'עקב' שגולד מ'יצחק' - כי מבחינת ה'דין' הזה, בחינת 'יצחק', שהוא בחינת ה'נפש' - גולדים 'שתי בחינות': א) 'עקב' (ב) ו'עשו' (א) 'עקב' הוא בחינת ה'חכמה', בחינת: 'דבור בידיעה', בחינת 'המתקת הדין' של 'יצחק' (ב) ו'עשו' - הוא בחינת ה'סיגים' וה'פסלת גמור' שמשתלשלין ויורדין מבחינת ה'דין'.

וזהו: "אלה תולדות יצחק בן אברהם", ופרש רש"י: "יעקב ועשו" - הינו בנ"ל - כי 'המתקת הדין' של 'יצחק', הוא על-ידי בחינת 'עקב', שהוא בחינת 'דבור בדעה' - פי 'עקב' הוא בחינת 'חכמה' וכו'. - פי יש 'דבור בלא דעה', ויש 'דבור בדעה'. בחינת 'הושענא-רבא' ו'שמחת-תורה', בחינת 'יצחק' ו'יעקב' וכו'.

א) 'דבור בלא דעה' הוא בחינת 'דין', בחינת 'יצחק', שנמשך מ'מחין-דקטנות', בחינת: מי שעוסק בתורה ואינו יכול להבין, שגם זה טוב מאד, וכל דבור עולה למעלה וכו'.

ב) 'דבור בדעה', הוא החיות של ה'נפש', שהוא על-ידי שמתנגע בתורה עד שזוכה לידע אותה ולהבינה, בחינת 'יעקב', בחינת 'חכמה', בחינת 'מחין-דגדלות', בחינת 'דפואת ה'נפש' - שעל-ידי-זה מרפא את נפשו, ומעלה אותה למקום שרשה, וממתיק כל הדינים (ענין בפנים ענין 'הושענא-רבא' ו'שמחת-תורה').

וזה בחינת (תהלים פד, יב): "שמש ומגן ה' אלקים". ה' אלקים" זה בחינת 'רחמים ודין', בחינת 'יעקב ויצחק', בחינת 'שמש ומגן'.

וזה בחינת (ישעיה ל, כו): "והיה אור הלבנה פאור החמה". ה'לבנה' היא בחינת 'יצחק', וה'חמה' היא בחינת 'עקב'. - וצריך להמתיק ה'דין של יצחק, בחינת 'לבנה' - על-ידי בחינת 'שמש', בחינת 'עקב' - עד שיהיה 'אור הלבנה' פ'אור החמה'.

וזהו בחינת (תהלים יט, ח): "תורת ה' תמימה משיבת נפש". "תורת ה' תמימה" - הינו: 'חכמת התורה', בחינת 'דבור בדעה' - זהו עקר ה'המתקה', בחינת 'דפואת ה'נפש', בחינת 'משיבת נפש'.

וכשזוכה ה'נפש' ל'חכמת התורה', זהו בחינת 'חדושיהעולם' - כי חדוש כל העולמות היה על-ידי 'חכמה' שהוא ה'תורה'.

ואזי כשזוכה ל'חכמה', אזי נתגלה 'כבודו יתברך', שזהו 'עקר התכלית' של כל עבודות האדם, כי תכלית כל העבודות הוא רק כדי שיתגלה כבודו, וה'כבוד' נתגלה על-ידי ה'חכמה' וכו'.

וזה פרוש הפסוק (תהלים נג, ו): "רומה על השמים אלקים, על כל הארץ כבודך". 'שמים' זה בחינת 'יעקב'. כשהוא מעלה בחינת 'נפש', בחינת 'אלקים', 'דינא קדישא' - לבחינת 'עקב', בחינת 'שמים', בחינת 'חכמה' - אזי: "על כל הארץ כבודך", שנתגלה כבודו.

[תפלה א]

ב. ח"ג עט (ראשי-פרקים של רבנו ז"ל, עם באור של מוהרנ"ת ז"ל) - "הקל קול יעקב" (בראשית כז, כב). פרוז. "עשו וישא קולו" (שם שם, לח). "יצחק זמן קוץ צדיק ישנים" וכו'. "ושבת עד ה' אלקיה ושמעת בקלו" (דברים ד, ל; ל, ב). "יצחק בן אברהם" (בראשית כה, יט) זמן נתאחד. "אברהם אהבי" (ישעיה מא, ח). "בעיניו פימים אהדים באהבתו" (בראשית כט, כ). "ושאר ישוב בנך" (ישעיה ג, ג). "אם תשוב ואשיבך לפני תעמד" (ירמיה טו, יט).

כל-זה מצאנו מפת-ביד רבנו ז"ל (העסקנו רק השיכים לפרשת השבוע) וכו', פתבם בדרך 'ראשי-פרקים' ברמז בעלמא לזכרון וכו' - מה שאפשר להבין מעט על-פי ההקדמה שהבנתי מדבריו, אמרתי לבאר מה שבדי וכו'.

והנה מה שהאיר השם עיני הוא: כי רבנו ז"ל רוצה לגלות: ש'תשובה' ובחינת 'למעלה מהזמן', דהינו 'בטול-הזמנים', הם בחינה אחת, ועל-ידי-זה זוכין לשמע ה'קול דקדשה', ולהכניע ה'קול דסטרך-אחרא'. וכן מבאר בהאלף-בית החדש (ספר-המדות, תשובה א): "יום שהאדם עושה תשובה הוא למעלה מהזמן, ומעלה כל הימים למעלה מהזמן". נמצא מבאר: ש'תשובה' הוא 'למעלה מהזמן'. וכו'.

"הקל קול יעקב" (בראשית כז, כב). פרוז. "עשו וישא קולו" (שם שם, לה) - הינו: שצריכין להגביר "הקול קול יעקב", על הקול דסטרא-אחרא שהוא בחינת עשו, שנאמר בו "וישא קולו", שהוא מתגבר להעלים חסיושלום הקול של יעקב. וצריכין להתגבר להכניע הקול של עשו, כדי שנוזף לשמע הקול של יעקב. - וזה זוכין עלידי תשובה, שהוא בטול-הזמנים בנ"ל.

וזהו: "יצחק זמן קוץ צדיק ישנים" וכו' - הינו: ש"יצחק" מרמז על זמן, כי "יצחק" אותיות "ק"ץ ח"י" (זהר בראשית כג: בהשמות). "קץ" מרמז על הזמן, שהוא בחינת "אחרית הימים" (דברים ד, ל).

וזה מה שאיתא: "שאותיות קו"ף צדי"ק" (הם בחינת ישנים" וכו' - שזה מרמז על הזמן, במבאר במקום אחר (לקוטי מוהר"ן ח"ב סא): "שעקר הזמן הוא בבחינת שנה".

"ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקלו" (דברים ד, ל) - הינו: עלידי תשובה, זוכין לשמע קולו יתברך, הינו הקול דקדשה' - כי תשובה' היא בחינת בטול-הזמן, שעלידייזה שומעין הקול בנ"ל.

ועתה הולך ומבאר: שתשובה' הוא בחינת בטול-הזמן, דהינו: שהזמן נתאחד - שהזמן עולה ונתקשר ונכלל בבחינת למעלה מהזמן. - וזהו שמבאר בלשונו הקדוש: "יצחק בן אברהם זמן נתאחד. אברהם אהבי. בעיני פימים אחדים באהבתו. ושאר ישוב בנך" וכו'.

הינו: שאברהם' הוא בחינת למעלה מן הזמן - כי מדתו של אברהם' היא אהבה, כמו שכתוב (ישעיה מא, ח): "אברהם אהבי", ו'אהבה' הוא בחינת התאחדות הזמן, כמו שכתוב (בראשית כט, ט): "בעיני פימים אחדים באהבתו".

וזהו בחינת תשובה', שעליזה מרמז תבת בן, כמו שכתוב (ישעיה ג, א): "ושאר ישוב בנך". כי תשובה' היא למעלה מהזמן, כמו שכתוב (ירמיה טו, יט): "אם תשוב ואשיבך לפני תעמד" - ולפניו יתברך הוא בודאי למעלה מהזמן, כי השם יתברך הוא למעלה מהזמן.

נמצא: ש"יצחק בן אברהם" (בראשית כה, יט), מרמז על התאחדות-הזמן עלידי תשובה' - כי "יצחק" שהוא בחינת הזמן בנ"ל, עולה ונתאחד ונכלל בבחינת אברהם', שהוא בחינת אהבה, בחינת למעלה מהזמן - עלידי בחינת בן' שהוא בחינת תשובה'.

ואזי מתגבר הקול יעקב, על קול של עשו וכו' בנ"ל - כי עלידי תשובה' שהוא בחינת בטול-הזמן,

שומעין הקול דקדשה', שהוא בחינת קול יעקב' בנ"ל. [ליתר באור עין בלקוטי הלכות, ראשהשנה ה].

ג. ח"ב קיז - דע: שלפעמים יש באדם טמאה טמונה, שאין יודעין לה שום תקון, מחמת שהיא טמונה ונסתרת בו, ועל-כן זהו טובה מה שארע לו כשמתקרב אל הקדשה, שאזי דיקא יקרה לו "מקרה בלתי טהור" (שמואל-א כ, כו) חסיושלום - כי יוצאת ממונו הטמאה הטמונה הנ"ל - כי אזי פשיזאת, יכולין למצא לה תקון, מה שאי-פן מקדם בשחיתה טמונה.

ומחמת זה לא הוליד אברהם את יצחק, עד שהוליד תחלה את ישמעאל. וכן יצחק הוליד את עשו, ואחר-כך את יעקב - כדי להוציא הזקמא תחלה, פמוכא (תקוני זהר קכח: - עץ הדעת טוב' לרבי חיים וויטאל, פרשת תולדות).

"ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו, כי עקרה הוא, ויעתר לו ה'" (בראשית כה, כא)
"מפני מה היו אבותינו עקורים, מפני שהקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים" (במות סד. זהר תולדות קלז).

ד. ח"א י, ד - "הקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים" (במות סד. חלין ס: זהר תולדות קלז). ומשגד תפלה סדורה בפיו (עין ברכות פ"ה מ"ה) - כדי שיהנה מתפלתו.

ה. ח"א י, בסוף - 'גאות', מודעת זאת בכל הארץ" (על-פי ישעיה יב, ה): שהיא מודה מגנה, וצריך לברך ממנה. אבל יש בני-אדם שרודפים אחר כבוד, ורוצים למלך ולהנהיג את העולם, ואומרים: "שיש לאל-ידם לעשות פדיונות ולהתפלל תפלות!"

כי זה ידוע: ש"הקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים" (במות סד. חלין ס: זהר תולדות קלז). וצריך לילך אצלם, שיתפללו עליו עליהם.

אבל בעלי-גאון' אין הולכים אל צדיקים לבקשם שיתפללו עליהם, וגם אין מניחים שאר בני-אדם שילכו אצל צדיקים שיתפללו עליהם, כי אמרו אלו בעלי-גאון: "שגם הם צדיקים, ויכולים להתפלל, ואין צדיק בארץ יותר מהם!"

ו. ח"א נג - "הקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים" (במות סד. חלין ס: זהר תולדות קלז). "כי הפץ חסד הוא" (מיכה ג, יח), ורוצה תמיד להשפיע השפעות וברכות. ואין השפעה יכולה לירד, רק עלידי כלי הנקרא 'אני', שנאמר (במדבר ג, כז): "ואני אברכם". והכלי הנ"ל נעשה עלידי כל אחד מישראל, כשמתפלל באופן שמקשר המחשבה להדבור.

כי כל אחד מישראל נקרא 'צדיק', שנאמר (ישעיה ס, כא): "ועמד כלם צדיקים". וה'צדיק' נקרא 'אלף',

מלשון (תהלים סמו, יד): "אלופינו מסבלים", וה'נוי נקרא 'דבור', כי ה'דבור' הוא מלכות, על דרך (תקוני-זהר יז. פתח-אליהו): "מלכות-פה". ומלכות נקרא 'נוי', כמו שפיתוב (תהלים עב, יז): "ינון שמו", ופרש רש"י: "לשון מלכות". והיו"ד נעשה, על-ידי המחשבה שמקשר להדבור, כי ה'מחשבה' נקרא 'יו"ד', כמו שפיתוב (שמות טו, א): "אז ישיר משה", ופרש רש"י: "יו"ד על שם המחשבה נאמרה".

ונגמר ה'פלי' הנקרא 'אני', והשפע יורד, ונשלם הפץ השם-יתברך, "כי הפץ חסד הוא" (מ"כה ז, יח), ולפיכך "השם-יתברך מתאוה לתפלתו".

"ויתרצו הבנים בקרבה" (בראשית כה, כב)

"כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר, יעקב רץ ומפרנס לצאת. עוברת על פתחי עבודת-אלילים, עשו מפרנס לצאת" (רש"י; בראשית-רבה סג, ז)

ז. אנניה-ברזל, שיחות וספורים מרבנו ז"ל
לח - פעם אחת היה רבנו ז"ל על חתנה, והיה שם 'בדחן', והחליף את בגדיו, פעם על כמר, ופעם על מפרסם, אז אמר רבנו ז"ל: "אט איז מען א מלאך, אט איז מען א גלח"! (הנה מתנהגים כמו מלאך, והנה כמו במר). [עין פנחומא משפטים י].

"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)

"כשזה קם זה נופל" (רש"י - על-פי פסחים מב.)

ח. ח"א א - צריך כל אחד לתן כח לבחינת מלכות
דקדשה, להתגבר על מלכות דסטר-אחרא. ועל-ידי מה? - על-ידי התורה שהוא עוסק בכה.

ואזי מקבלת ה'מלכות' שהיא בחינת 'נוי', 'חיות' מן ה'חכמה' שהיא בחינת 'ח"ת'. ונתחבר ונתקשר הח' והנ', ונעשה "אור הלבנה כאור החמה" (ישעיה ל, כו) - ו"כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה, כג - על-פי פסחים מב.), ואזי נופל ונתבטל מלכות הרשעה, מלכות דסטר-אחרא [עין עוד להלן בפסוק (בראשית כה, לד): 'ויבז עשו את הבכרה'].

ט. ח"א נה, א - צריך כל אדם להוציא עצמו מהמדמה, ולעלות אל השכל [שלא ילך אחר התאוות המדמיות, תאות הבמהיות. קצור לקוטי-מוהר"ן]. - וכשנמשך אחר ה'מדמה', זה בחינת "שרירות לב" (דברים כט, יח), שהוא הולך אחר ה'מדמה שבלב'.

ועל-ידי שכבר שבר המדמה, אז נתקומם תכונת שכלו, כי "כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה, כג - על-פי פסחים מב.).

אבל השכל עדין בכה. וצריך להשתמש ב'שכלו', הינו: לחקר ולחשב בו בעבודת-השם - ואזי השכל בפעל.

י. ח"א לה, ח - כשאדם עוסק במשא-ומתן באמונה - אזי כל ניצוצות הקדשה שיש בתוך העכו"ם וה'ארצות שסביבות ירושלים" (חזקאל ה, ה), עולים לבחינת 'אמונה' הנקרא 'ירושלים' ומלכות. "כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה, כג - על-פי פסחים מב.).

כי 'חרבן אמונה' נקרא 'חרבן ירושלים', כמו שדרשו חז"ל (שבת קיט): "לא חרבה ירושלים, עד שפסקו ממנה אנשי אמונה". (וכונתם על משא-ומתן באמונה). וכש'ירושלים', הינו ה'אמונה', הינו 'משא-ומתן', מתגברת - אזי אלו העכו"ם וה'ארצות נופלים, ועולים ממנה כל הניצוצות הקדושים שבתוכם, בסוד אחד-עשר סממני הקטרת.

וזהו שאמרו חז"ל (סנהדרין כ): "שלשה מצוות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ: העמדת המלך, וכריתות זרעו של עמלק, ובנין בית-המקדש" וכו'.

והא בהא תליא - כי 'העמדת המלך' - היא בחינת 'אמונה', בחינת מלכות. ו'כריתות זרעו של עמלק' - הם ה'ניצוצות' שעולים מבין העכו"ם וה'ארצות וכו'.

ו"כשזה קם זה נופל" - ועל-ידי-זה זוכין להמצוה "לבנות בית-המקדש ירושלים", הינו: ה'אמונה'. ואז נתחדש ונתעלה 'מחו' בבחינת 'בנין בית-המקדש'. (על-פי 'קצור לקוטי-מוהר"ן').

יא. ח"א נו, בסוף - "שאלו את רבי יוסי בן קסמא: אימתי בן דוד בא. והשיב להם: כשיפל זה השער [של ארם] וכו' (סנהדרין צח). - ועקר הדבר: "שיפל שלשה פעמים, ואין מספיקין לבנותו עד שכן דוד בא" (שם בגמרא). כי 'שער ארם' זה בחינת 'שער דסטר-אחרא'. וכשיפל נפילה אחר נפילה - אז יבא בן דוד ויבנה 'שערי הקדשה'.

הינו: כשאין 'אמונות חכמים', ואין שומע להם, בבחינת (ישעיה כט, כא): "ולמוכח בשער יקשון" - על-ידי-זה באים לחלי עד אין מרפא, בבחינת (תהלים קז, יח): "ויגיעו עד שערי מות".

אבל כשיש להם 'אמונה' - אזי נפתחים להם 'שערי הקדשה', בבחינת (ישעיה כו, ב): "פתחו שערים וכו' שמר אמונים". ו"כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה, כג - על-פי פסחים מב.). ואז נופל 'שער ארם' פעם אחת.

והקמת אמונה - היא על-ידי 'נדר', ואז נהיר ב'נהירו דאבהן', ואז נבנה פעם שניה 'שער דקדשה', בבחינת (תהלים כד, ז): "שאו שערים ראשיכם", כי ה'אבות' הן ה'ראשים', בבחינת (שמות ו): "אלה ראשי בית אבתם" (שמות ו, יד). ו"כשזה קם זה נופל" - וזה בחינת נפילת פעם שנית 'שער של ארם'.

ועל־ידי הַאָרוֹת הָאָבוֹת, זֹכֶה לְשֵׁבֶת, "לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב" (תהלים ח, א), וְזֹכֶה לְשָׁלוֹם. וְאִז נִבְנָה פֶּעַם שְׁלִישִׁי שְׁעַר דְּקַדְשָׁה, בְּבַחֲנִית (זכריה ח, טז): "וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ בְשַׁעְרֵיכֶם", וּבְבַחֲנִית 'צְדָקָה', "אֵל תִּדְבַּא עֵינֵי בְשַׁעַר" (משלי כב, כב). וּמִכְנִיעִים הַשּׁוֹנְאִים הַיּוֹנְקִים מִשְׁעַר אָרֶם, בְּבַחֲנִית (תהלים סט, יג): "יִשְׁיחוּ בִּי יִשְׁבֵי שְׁעַר". כִּי נִכְנַע "כְּבַד כּוֹעֵס" (בְּרֻכּוֹת סא:), שֶׁהִיא "עֵשׂוֹ אָדוֹם" (זהר פָּנֶס וּלְד.), שֶׁהִיא "כְּאֲדַרְת שְׁעַר" (בְּרֻכּוֹת כה, כה) - וְזֶהוּ נְפִילַת פֶּעַם שְׁלִישִׁי שְׁעַר שֶׁל אָרֶם. [תְּפִלָּה ב]

יב. ח"ב ה, ד - ודע: שְׁעַלְיָדֵי נְפִילַת הָאֱמוּנָה, נַעֲשֶׂה וְנִתְחַזַּק אֱמוּנוֹת כְּזִבְיוֹת, אֱמוּנוֹת הַעֲבוּדָה זָרָה וְכִיּוּצָא, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (יחזקאל כו, ב): "אִמְלֵאָה הַחֲרָבָה", "כְּשִׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל" וְכו' (רש"י בְּרֻכּוֹת כה, כג - עַל־פִּי פְסָחִים מִב: מְגִלָּה ו.).

כִּי עַקֵּר קִיּוֹם וְחִזּוֹק אֱמוּנוֹת כְּזִבְיוֹת, הוּא מְנַפֵּילַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. - וְכַשְׁמַעְלִין הָאֱמוּנָה הַנְּפֹלָה, מִזָּה נַעֲשִׂין צָרִים וְכו'. [תְּפִלָּה ג]

"וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי כְּלוֹ כְּאֲדַרְת שְׁעַר,

וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ עֵשׂוֹ" (בְּרֻכּוֹת כה, כה)

"מֵלֵא שְׁעַר, כְּטִלִּית שֶׁל צְמֹר" (רש"י)

- וְעֵינֵינוּ קִלְפַת עֵשׂוֹ הַרְשָׁעִי -

יג. ח"א ח, ב'ג'ד'ח - כָּל הַחֲסֵרוֹנוֹת שִׁישׁ לְאָדָם, הֵן בְּפִרְסָה הֵן בְּבִרְיָאוֹת הַגּוֹף וְכו' - כָּלָם אֵי־אֶפְשָׁר לְהַשְׁלִימָם, כִּי־אֵם עַל־יָדֵי הַצַּדִּיק וְהִרְבֵּה־הָאֱמֶת שְׁנֵלוֹה אֵלָיו.

כִּי שְׁלֵמוֹת הַחֲסֵרוֹנוֹת - הוּא עַל־יָדֵי אֲנַחָה' וְכו', שְׁעַל־יָדֵהּ מְמַשִּׁיכִין הַרְוּח־חַיִּים לְהַשְׁלִים הַחֲסֵרוֹן שֶׁמִּתְאַנֵּחַ עָלָיו. אֲבָל זֶה הַרְוּח־חַיִּים לְהַשְׁלִים הַחֲסֵרוֹן, מְקַבְּלִין רַק מִהַצַּדִּיק וְהִרְבֵּה שְׁבִדּוֹר שְׁדָבוֹק בַּתּוֹרָה, שֶׁשֵּׁם הַרְוּח־חַיִּים'. (עַל־פִּי קְצוֹר לְקוּטֵי־מִזְהָר'.)

וְהַמִּתְנַגְּדִים וְהַרְשָׁעִים הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיקִים אֱמֶתִיִּים - מְקַבְּלִים הַרְוּח־חַיִּים שֶׁלָּהֶם מִהָרֵב דְּקַלְפָּה'.

כִּי יֵשׁ רֵב' בְּקַלְפָּה וְסִטְרָא־אֲחָרָא, כְּנֻגַד הָרֵב דְּקַדְשָׁה - וְהוּא בְּחִינַת עֵשׂוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֻכּוֹת לג, ט): "יֵשׁ לִי רֵב".

וְהוּא בְּחִינַת (בְּרֻכּוֹת לו, מ): "אֶלּוּפֵי עֵשׂוֹ", וְכִמוֹ שֶׁתִּרְגַּם אוּנְקֵלוֹס: "דְּבַרְבֵּי עֵשׂוֹ", בְּחִינַת הָרֵב דְּקַלְפָּה, וּמֵהֶם מְקַבְּלִין הַרְשָׁעִים הַרְוּח־חַיִּים.

וְהוּא בְּחִינַת רֹחַ הַטְּמֵאָה, בְּחִינַת רֹחַ סַעְרָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שָׁם כז, יא): "הֵן עֵשׂוֹ אֲחִי אִישׁ שְׁעַר" - וְעַל־כֵּן

הַרְוּח־חַיִּים שֶׁלָּהֶם גְּדוֹל וְתַקִּיף לְפִי שְׁעָה, כְּמוֹ רֹחַ־סַעְרָה' שֶׁהוּא גְּדוֹל בְּשַׁעְתּוֹ.

אֲבָל הוּא רַק לְפִי שְׁעָה, וְלִכְפּוֹף כָּלָה וְנֶאֱבָד, וְיִמְסַעַר גּוֹפִיָּה וְנִשְׁמַתִּיהָ שֶׁל הַנֶּאֱחָזִים בּוֹ.

וְעַל־כֵּן הַרְשָׁעִים וְהַחוֹלְקִים עַל צַדִּיקִים, "בְּחִינַת קְרוּיִים מֵתִים" (בְּרֻכּוֹת יח:) - כִּי אֵין לָהֶם רֹחַ־חַיִּים הָאֱמֶתִי דְּקַדְשָׁה, שֶׁנִּמְשָׁךְ רַק עַל־יָדֵי 'צַדִּיקֵי אֱמֶת' דִּיקָא.

וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלִשְׁעֵשְׂרֵה מִדּוֹת' וְכו'.

וְהֵינּוּ (שְׁמוֹת לז, ו): "וְרֵב חֶסֶד וְאֱמֶת" - שְׁמְקַבְּלִין הַרְוּח־חַיִּים, מִהַצַּדִּיק רֵב דְּקַדְשָׁה, שֶׁהוּא רֵב חֶסֶד' - הַפֶּךָ עֵשׂוֹ, רֵב דְּקַלְפָּה, שֶׁהוּא "אֲדָמוֹנִי" (בְּרֻכּוֹת כה, כה), תַּקְוָה־הַדִּין.

וְהֵינּוּ (שָׁם): "נֹצֵר חֶסֶד לְאֶלְפִים". "לְאֶלְפִים" - זֶה בְּחִינַת "אֶלּוּפֵי עֵשׂוֹ", "דְּבַרְבֵּי עֵשׂוֹ", שֶׁהֵם רֵב דְּקַלְפָּה'. וְזֶהוּ: "נֹצֵר חֶסֶד" - שֶׁחֶסֶד, בְּחִינַת הָרֵב דְּקַדְשָׁה, נֹצֵר' וּמְמַתִּיק בְּחִינַת "אֶלּוּפֵי עֵשׂוֹ", "דְּבַרְבֵּי עֵשׂוֹ" וְכו'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'אַרְבַּע צִיצִית', שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְוּח־חַיִּים, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (יחזקאל לו, ט): "מֵאַרְבַּע רִוּחוֹת בָּאִי הַרְוּח־חַיִּים" - שְׁעַל־יָדֵיהֶם מְכַנִּיעִין הַרְוּח־סַעְרָה, הַרְוּח־חַיִּים שֶׁל הַמִּתְנַגְּדִים הַחוֹלְקִים עַל הַצַּדִּיקִים אֱמֶתִיִּים, שֶׁמְמַשִּׁיכִין אֶרֶיכַת הַרְוּח־חַיִּים שֶׁלָּהֶם מִהָרֵב דְּקַלְפָּה, בְּחִינַת: "עֵשׂוֹ אִישׁ שְׁעַר".

וְעַל־כֵּן 'צִיצִית' הוּא לְשׁוֹן שְׁעַר', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שָׁם ח, א): "וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצֵת רֹאשִׁי" - כִּי עַל־יָדָם נִכְנַע "עֵשׂוֹ אִישׁ שְׁעַר", בְּחִינַת רֹחַ־סַעְרָה'.

וְזֶה בְּחִינַת 'טְלִית לָבָן', "שְׁנַתְעֻטָּה הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא וְסִדֵּר שְׁלִשְׁעֵשְׂרֵה מִדּוֹת" (רֵאשִׁית־הַשְּׁנָה ז:). כִּי הַשְּׁלִשְׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת, הֵן בְּחִינַת הַרְוּח־חַיִּים דְּקַדְשָׁה' (עֵין בְּפִינִים). וְזֶהוּ בְּחִינַת 'טְלִית', שֶׁהוּא 'אַרְבַּע בְּנִפּוֹת, בְּחִינַת "הָרִיחַ מֵאַרְבַּע רִוּחוֹת" בְּנ"ל.

וְהֵינּוּ 'טְלִית לָבָן' - הַפֶּךָ בְּחִינַת רֹחַ דְּקַלְפָּה, בְּחִינַת עֵשׂוֹ, שֶׁהוּא "אֲדָמוֹנִי כְּלוֹ כְּאֲדַרְת שְׁעַר" (בְּרֻכּוֹת כה, כה), וּפְרַשׁ רִש"י: "כְּטִלִּית". בְּחִינַת 'טְלִית דְּקַלְפָּה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'טְלִית אָדוֹם' - שֶׁמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ הַרְוּח־חַיִּים שֶׁל הַרְשָׁעִים.

וְעַל־יָדֵי 'טְלִית דְּקַדְשָׁה', בְּחִינַת 'טְלִית לָבָן, מְכַנִּיעִין אוֹתוֹ - כִּי מִשֵּׁם נִמְשָׁךְ הַרְוּח־חַיִּים דְּקַדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלִשְׁעֵשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים' בְּנ"ל.

וְעַל־כֵּן "נִתְעֻטָּה הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא בְּטְלִית לָבָן" דִּיקָא וְכו' - כִּי עַל־יָדֵי 'טְלִית דְּקַדְשָׁה', בְּחִינַת 'מִקִּיף', בְּחִינַת הַרְוּח־חַיִּים, בְּחִינַת (קִהְלֵת א, ו): "סוּבֵב סָבֵב הוֹלֵךְ הַרְוּח־חַיִּים" - נִכְנַע 'טְלִית דְּקַלְפָּה', בְּחִינַת הַרְוּח־חַיִּים דְּקַלְפָּה' וְכו'.

וזהו (בבא בתרא עג): "דהו דמו כמבסמי" (והיו פניהם צהובות כשתוי יין), פרש רשב"ם: "כשתוי יין". בחינת "עשו אדמוני", שהוא הרב דקלפה - אשר משם מקבלין הרשעים הרוחניים שלהם להשלים החסרון. [תפלה ה]

יד. ח"א טז - תרין אמין עשו וישמעאל, אנון "תרין עניניו דמבסין על העיניו" (זהר פנחס רנב), שאין [העינים] יכולין להאיר תמיד בבחינת 'שמשי' ובשביל זה צריך הצדיק לבטל דבקותו, כדי שלא יתגברו האמין 'עשו וישמעאל' על עיניו, ויתבטל הסיושלום חכמתו לגמרי.

אבל על-ידי תרין משיחין שיפוצו מעינותיהם חוצה, ויהפך לכלם "שפה ברורה" (צפניה ג ט) - אז יתקים (ישעיה ל כו): "והיה אור הלבנה פאור החמה", ואז לא יצטרך לבטל מדבקותו.

טו. ח"א לו - 'עשו, הוא "בן רשע" (של הארבעה בנים, בהגדה של פסח).

טז. ח"א נז, ו-ח - על-ידי ה'צום', אויביו נופלים לפניו! - פי על-ידי ה'פעם' הבא מה'כבד', בחינת: "כבד פועם" (ברכות סא): - נתעורר המקטרג הגדול, שהוא 'עשו, הוא 'אדום' - "שאחזתו ב'כבד'" (זהר פנחס רלד. תקוני-זהר נב. גג קז): - והוא "אדמוני" (בראשית כה, כח), שהוא בחינת 'כבד', שהוא 'מלא דם'.

ומן ה'מקטרג העליון' - נתעוררים ונשתלשלים 'מקטרגים וצרים' למטה, על אדם הפועם, ושולטים עליו, ואינם יראים מלפניו. פי על-ידי ה'פעם', נדמה להם כ'בהמה', בבחינת (תהלים מט, יג): "נמשל בבהמות נדמו".

פי עקר ה'מורא' שמתיראין מן האדם, בבחינת (בראשית ט, ב): "ומוראכם וחתכם" - אינו אלא על-ידי ה'צלם אלקים" שבפני האדם (שם א, כז), ועל-ידי ה'צלם', ה'אדם' הוא 'אדם'. וכש'סר צלם' (במדבר יד, ט - אותיות 'צלם') - אזי יוצא מ'גדר אדם' לגדר בהמה, ואז "סר מוראו" (שבת קנא: זהר משפטים ככה: בראשית דב'ה לז, יב).

ועל-ידי ה'פעם' - "אם חכם, הוא חכמתו מסתלקת" (פסחים סו): ואז 'צלו סר', ופניו נופלים, בבחינת (בראשית ד, ז): "למה חרה לך ולמה נפלו פניך". וכש'אין לו 'פני אדם' - אזי 'מוראו סר', פי "נמשל בבהמות" (תהלים מט, יג), וצרי מוצרים לו.

ועל-ידי ה'צום' וה'תענית' - מתקן את 'פניו', ומחזיר לעצמו 'חכמתו', שהיא 'צלמו' המאיר ב'פניו'. ואז הכל יראים ממנו, ואויביו נופלים לפניו. 'לפניו' דיקא - פי עקר נפילתם, מחמת ה'פנים'.

פי על-ידי ה'צום' - נכנע ה'כבד' לפני ה'מח'. פי ביום שאדם אוכל, ה'כבד' נזון תחלה, ואחר-כך שולח

לה'מח'. נמצא: ביום האכילה, הגדלה והממשלה לה'כבד'. וכשמתענה, אזי נזון ה'מח' תחלה, וה'מח' שולח מזון אחר-כך לה'כבד'. ונכנע ה'כבד' לפני ה'מח', והגדלה והממשלה לה'מח'.

וזהו תקון למה שפגם בתחלה בה'חכמה', שהיא ה'מח', שהיא ה'צלם' המאיר ב'פניו' - שעל-ידי ה'צום' נכנע ה'כבד', ונתתקן 'מח' החכמה', שהיא ה'צלם', ומאיר בפני אדם.

וכשנכנע ה'כבד', שהוא 'ראש המקטרגים' - אזי נכנעים כל האויבים האחוזים בה'כבד'.

אבל כשזוכה לבחינת 'ענג שבת' - אז אין צריך ל'צום' - פי פועל באכילתו, מה שפועל על-ידי ה'צום', הינו: "להשבית אויב" (תהלים ח, ג). פי 'אכילת שבת', קדש היא, "וכל זר לא יאכל קדש" (ויקרא כב, י) - ואז נכנע ה'כבד', ונתבטל פחו.

ועל-ידי הארות האבות' - זוכה ל'שבת', "להשבית אויב" - וזוכה ל'שלוש'. ומכניעים השונאים היונקים מ'שער ארם', בבחינת (תהלים סט, יג): "ישיחו בי ישרי שער" - פי נכנע "כבד פועם", שהיא "עשו אדום", שהוא "פאדרת שער" (בראשית כה, כח).

יז. ח"א עד - 'עשו' - הוא בחינת ה'סיגים' וה'פסלת גמור', שמשתלשלין ויורדין מבחינת ה'דין'. [תפלה א]

יח. ח"ב ה, יא - 'עוות המשפט' נעשה, על-ידי בחינת 'תפלין רעים'. פי יש בחינת 'תפלין-מחין' שיש בהם 'פסלת' - פי ה'תפלין-מחין' נעשין על-ידי שמעלין 'לחות' ושמנונית הגוף' מבחינת "החתים בשרו" (ויקרא טו, ג), לבחינת 'חותם דקדושה', בחינת 'תפלין-מחין'.

ויש 'לחות' שצריכין לצאת, בבחינת 'טפת עשו וישמעאל'.

וכשמעלין בחינת אלו ה'שמנונית' אל ה'מח' - אזי נתערב 'פסלת' בה'מחין' וה'תפלין', ועל-ידיה נעשה 'קלקול המשפט', בבחינת (חבקוק א, ד): "רשע מכתיר את הצדיק" - הינו: ה'פסלת' שמתערב ומסבב את ה'מח'. [תפלה ט]

יט. שיחות-הר"ן פט - דע: שיש חבילות חבילות של עברות רחמנא-לצלן, פי "עברה גזירת עברה" (אבות פ"ד מ"ב), הינו: כשאדם עובר עברה חס' ושלוש, אזי 'עברה ראשונה' גזירת אותו לעשות 'עברות אחרות' השיכים לה. וכן כשעושה עברה אחרת חס' ושלוש, אזי גזירת גס-פן עברות השיכים לה.

ומכל חבילה וחבילה, נבראת פת אחת של מהבליים ומקטרגים (אבות פ"ד מ"א). והמהבליים צועקים: "הב

לָנָא חַיִּי, הֵב לָנָא מְזוּנִי [תן לנו חיים, תן לנו מזון]. כי הוא ה'בעל-עברה', הינו שהוא ה'בעל של העברה', וצריך לתן להם חיי ומזוני.

פי עברה הראשונה עשה בלי הכרה, וצריך בודאי לתן לה מזונות. ואפלו העברות האחרות השייכים לעברה הראשונה שנגררו אחריה, צריך לתן להם גם כן מזונות, ואף-על-פי שהיה כמו מכרח לעשותו, פי עברה הראשונה גררה אותו, פי יש להם טענה: "היה לך לעשות מצוה תכף אחר עברה הראשונה, והיתה המצוה מגנה עליו!" - **על-כן צריך לתן לכלם מזונות וחיות.**

והתקון הוא: שילמד לעשות ולקיים ה'שלש-עשרה מדות של רחמים וחסדים' - דהינו: שיהיה לו רחמנות, וירבה לעשות חסד, ויקים כל ה'שלש-עשרה מדות של רחמים'. ועל-ידי-זה מעורר למעלה כל ה'שלש-עשרה מדות העליונים של רחמים'.

ועל-ידי-זה נכנעין ועוברין המחבלים שנעשו על-ידי העברות, בבחינת (סליחות): "איל מלך יושב על כסא רחמים וכו', מוחל עוונות עמו מעביר ראשון ראשון". הינו: שעל-ידי ה'שלש-עשרה מדות של רחמים', מעביר הקדוש-ברוך-הוא עברות הראשונים שבכל הבינה וחבילה.

ואזי שאר העוונות שבחבילה, שבים אל השם יתברך, והוא נותן להם חיות! - אף מאין הקדוש-ברוך-הוא נותן להם חיות!?

דע: פי יש בסטרא-אחרא בחינת ראשון לראשונים, בחינת 'אדום' שנקרא 'ראשון' (פסחים ה), כמו שכתוב (בראשית כה, כח): "ויצא הראשון אדמוני". - והוא בחינת 'ראשון לראשונים' - שהוא 'ראשון' להעברות הראשונים הנ"ל - פי כלם נמשכים ובאים על-ידו.

פי באמת לפי גדל קדשת ישראל, אין ראוי להם כלל לעשות עברות חסין-שלום, רק מחמת תקף הגלות שסובלים מהאמות על-ידי מסים וארנוניות, מחמת זה באים לעברות. נמצא: שכל העברות נמשכים על-ידי 'אדום', שאנו מסורים בגלות אצלו, והוא בחינת 'ראשון לראשונים' כנ"ל.

ועל-כן הקדוש-ברוך-הוא נותן העוונות עליו, ונמשך להם חיות ממנו. - וזה בחינת (תהלים סט, כח): "תנה עון על עונם" - הינו: שהקדוש-ברוך-הוא נותן עליו העוונות של ישראל, ונמשך להם חיות ממנו.

[תפלה ד]

"וידו אחזת בעקב עשו" (בראשית כה, כז)

כ. ח"ב ת, א - כשהמוכיח אינו ראוי להוכיח - אזי לא די שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות השומעים תוכחתו וכו'. ועל-ידי-זה

מחליש נשמתם, ונפסק השפע מפל העולמות התלויים בהם.

אבל כשהמוכיח ראוי להוכיח - אזי אדרבא, מוסיף ונותן ריח טוב בהנשמות על-ידי תוכחתו וכו'. בבחינת ה'תוכחה של משה' וכו'.

פי על-ידי 'קול המוכיח הראוי', נותן ריח טוב בהנשמות, בחינת 'מזונא-דנשמתא', פי עקר יניקת ה'נשמה' היא מה'ריח' וכו'.

פי יש 'מזונא-דנשמתא' ו'מזונא-דגופא', ועל-ידי 'מזונא-דגופא', אכילה ושתייה, נחלש 'מזונא-דנשמתא', ומגדילין בחינת 'עקב דסטרא-אחרא', בבחינת (תהלים מא, ה): "אובל לחמי הגדיל עלי עקב" - פי על-ידי האכילה נתחזקין ה'עקבים' וה'רגליו'.

ואז כשנתגדל חסין-שלום 'עקב דסטרא-אחרא' - נחלש חסין-שלום בחינת 'עקב דקדשה', שהוא בחינת (משלי כב, ד): "עקב ענוה יראת ה'", שהיא בחינת 'ריח', בבחינת (ישעיה יא, ג): "והריחו ביראת ה'", שהוא 'מזונא-דנשמתא'.

והתקון לזה: הוא על-ידי בחינת 'קול', בחינת 'קול המשקה את הגן' ששם גדלים כל הריחות והיראות, בחינת (בראשית ג, ה): "את קלף שמעתי בגן ואירא".

פי זה ה'קול', משקה את הגן, שעל-ידי-זה גדלים שם כל ה'ריחות', שהם בחינת 'יראה', בחינת 'מזונא-דנשמתא' וכו'. פי על-ידי-זה ה'קול' נכנע בחינת 'עקב דסטרא-אחרא' - פי זה ה'קול' הוא בחינת (שם כז, כב): "הקל קול יעקב".

ועל-כן זכה 'יעקב' לבחינת ה'ריח', בבחינת (שם שם, כז): "יראה ריח בני פריח שדה" הנאמר ב'יעקב' - והוא מכניע 'עקב דסטרא-אחרא', בבחינת (שם כה, כז): "וידו אחזת בעקב עשו".

וזה ה'קול', הוא בחינת 'קול המוכיח הראוי' הנ"ל, בבחינת (ישעיה נח, א): "הרם כשופר קולך והגד לעמי פשעים" וכו'.

והוא בחינת 'קול הנגון' של השיר שיתער לעתיד כשיחדש את עולמו.

וזהו (ברכות נד): "ומתיה בקרסלה וקטלה" [והכה משה רבנו ליעוג מלך הבשן בקרסולו, ונהגו] - שהכה והכניע 'עקב דסטרא-אחרא', על-ידי בחינת 'קול הנגון' הנ"ל, שהוא בחינת 'קול יעקב' - שהוא מכניע 'עקב דסטרא-אחרא', בבחינת: "וידו אחזת בעקב עשו" כנ"ל. **[תפלה ו]**

"ויעקב איש תם ישב אהלים" (בראשית כה, כז)

כא. ח"א א - נמצא להלן בפסוק (בראשית כה, לד): "ויבז עשו את הבכרה".

כב. ח"א ו, ה'ז - 'משה' הוא בחינת 'נקדה העליונה של האל"ף', ו'יהושע' הוא בחינת 'נקדה התחתונה של האל"ף', והוא 'שבתוף האל"ף', הוא ה'דקיע', הוא בחינת ה'אהל', כמו שכתוב (שמות לג, יא): "ויהושע בן נון לא ימיש מתוף האהל". ו'אהל' הוא 'דקיע', כמו שכתוב (ישעיה מ, כב): "וימתחם פאהל לשבת" וכו'.

וזו פרוש: "את גאון יעקב" (תהלים מז, ה - עין שם בפנים פרוש כל הפסוק) - זה בחינת 'זא"ו שבתוף האל"ף', בחינת 'אהל', בחינת 'אור' ש'משה' מאיר ל'יהושע' - כמו שכתוב (בראשית כה, כז): "ויעקב איש תם ישב אהלים".

והוא ענין שאמרו חז"ל (סנהדרין כ:): "שקדם בניסת ישראל לארץ, הזהירו לקים שלש מצוות: א) להכרית זרעו של עמלק. ב) ולבנות להם בית הבחירה. ג) ולמנות מלך".

א) 'להכרית זרעו של עמלק' - היא בחינת 'יהושע', 'נקדה התחתונה' - כי עקר 'מחית עמלק' תלוי ב'יהושע', כמו שכתוב (שמות יז, ט): "צא הלחם בעמלק".

ב) 'ולבנות בית הבחירה' - הוא בחינת 'משה', 'נקדה העליונה' - כי 'מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית המקדש בימיו' (ברכות לג), ו'משה' הוא בחינת 'הדעת' (זהר פקודי רכא).

ג) 'ולמנות מלך' - הוא בחינת 'דקיע', הוא 'שבתוף האל"ף' - כמו שכתוב (במדבר כד, יז): "דרך פוכב מיעקב, שקאי על שיקום מלך מיעקב". ו'דרך פוכב', הוא בחינת 'דקיע' שיש בו 'פוכבים ומזלות'.

והינו: "מיעקב" - כי "יעקב איש תם ישב אהלים", בחינת 'דקיע', כמו שכתוב: "וימתחם פאהל" פנ"ל - כמבאר בזהר (אחרי סו: ועוד): "שיעקב הוא בחינת זא"ו" [בחינת (ויקרא כו, מב): "וזכרתי את בריתי יעקב"] - כי 'שלש מצוות' אלו, הם בחינת 'תשובה'.

כג. ח"א נג, א"ד - אלו הנופלים ב'תאות-ממון', ואינם מאמינים שהקדוש-ברוך-הוא יכול לפרנס האדם בסבה קלה, ורודפים אחר פרנסתם ביגיעות גדולות, והם "אוכלי לחם בעצבון" (עלפי תהלים קכז, ב), כמו שכתוב (בראשית ג, יז): "בעצבון תאכלנה", ו'עצבות' הוא 'מרה' שחורה' - אלו בני-אדם נקשרים ב'פנים דסטרא' אחרא, 'אנפין השוכין', 'מרה-שחורה', בחינת 'עבודת-אלילים', "אלקים אחרים", בחינת 'מיתה'.

אבל אלו בני-אדם שמשאם ומתנם באמונה - הם דבקים ב'אורי-הפנים' דקדשה, 'אנפין נהורין', בחינת 'חיים', כמו שכתוב (משלי טז, טז): "באור פני מלך חיים", בחינת 'שמחה', כמו שכתוב (תהלים טז, יא): "שבע שמחות את פניך". וכתוב (בראשית מה, כז):

"ותחי רוח יעקב" - פי אין "אמונה בלא אמת" (זהר בלק קצח): ו"אמת הוא אורי-הפנים".

וזו שאמרו חז"ל (שבת לג, על בראשית לג, יח): "ויחן פני העיר - חד אמר: מטבע תקן להם, וחד אמר: מרחצאות תקן להם".

הינו הך ולא פליגי - פי 'יעקב' הוא בחינת 'אמת', כמו שכתוב (מכה ז, כ): "תתן אמת ליעקב", והוא בחינת 'אורי-הפנים'. ותכף כשבא, נתתקן 'אמונה'.

וזו: "מטבע תקן" - שתקן 'תאות-ממון'. וכשתקן 'תאות-ממון', נתתקן פנים 'עבודת-אלילים'. וזו: "מרחצאות תקן להם" - כמו שכתוב (שמות ב, ה): "ותרד בת פרעה לרחץ", ודרשו חז"ל (מגלה יג, סוטה יב): "לרחץ מגלולי בית אביה".

וזו: "ויחן פני העיר" - 'פני' דיקא, שהיא 'פנים דסטרא-אחרא', שהיא 'מטבע', הינו: 'תאות-ממון' - כי כל עבודות-זרות תחובים ב'ממון'.

וזו בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם" - פי על-ידו: "ויחן פני העיר" - על-ידו 'תקון המטבע' פנ"ל.

וזו בחינת מזוזה וכו' - על-ידי 'מזוזה' נתבטל 'המדת הממון' וכו'.

וזו שאמרו חז"ל (שבת קג: מנחות לד. - על דברים ה, ט): "וכתבתם וכתבתם" - שיהא כתיבה תמה".

וזו בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם" - פי על-ידו: "ויחן פני העיר" (שם לג, יח), שעל-ידו 'תקון המטבע'.

כד. ח"א נט, ג'ה - לפי הלא-תעשה שעוברים, בן מעוררין וגורמין 'דם נדה' לה'שכינה', וגורמין אפרשותא בין קדשא-ברוך-הוא ושכינתה חסוּשלוּם. - בכך צריך להמתיק ה'דמים' האלו, הינו: לתקן ה'לאוין' שהם ה'גידין', ולהמשיך להם 'לבנונית'.

ולתקן כל העברות בפּרטיזות - הם רבים מאד וכבד על האדם, ואי-אפשר לתקן אותם, כי יש דקדוקים ופרטים רבים בכל לאו ולא. על-כך צריך לתקן 'תקון הפללי' שהוא 'תקון-הברית', ועל-ידי-זה יתתקנו ממילא כל הלאוין שעבר.

ואז על-ידי 'תקון-הברית', שהוא 'פלליות הגידין' - נתתקן ממילא כל הלאוין שעבר, ונמשך להם 'לבנונית', בבחינת: "דם נעפר ונעשה חלב" (בכורות: נדה ט).

ועל-שם זה נקרא ה'ברית-קדש', 'שד"י' (זהר פנחס רנז), על-שם "ששדי יזרה פחץ" (חגיגה טז, נדה מג). 'לבנונית' ו'תקונים' לכל פרט ופרט כפי צרכו, ואפלו למקומות הצרים והדקים שאי-אפשר לבוא לשם שום תקון כ"א על-ידי 'תקון הפללי'.

ועל-שם זה נקרא 'פְּרִית': "זֶה־הָרְקִיעַ" (דְּנִיאל יב, א). פי קדם התקון - אָזִי ה'רְקִיעַ' הוא בבחינת (איוב כ, כז): "גָּלוּ שָׁמַיִם עִוְנוֹ". ואחר התקון - אָזִי 'מְזַהֵר' ומטהר את ה'רְקִיעַ', בבחינת: "לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית" שְׁמִלְבִּין עִוְנוֹתֵיהֶן" (יומא סח).

וְיַעֲקֹב שֶׁהִמְשִׁיךְ לְבַנוּנִית, בבחינת (בראשית ל, לו): "מַחֲשֵׁף הַלְבָן", עַל-יְדֵי תְקוּנַת-הַפְּלִלִי, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם מט, א): "רְאשִׁית אֹנִי" - נֶאֱמַר בּוֹ (שם כה, כז): "יֹושֵׁב אֲהֵלִים" - הֵינּוּ בְּחִינַת 'שָׁמַיִם', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה מ, כב): "וַיִּמְתַּחַם כְּאֵהֶל לְשֶׁבֶת", הֵינּוּ בְּחִינַת: "דֶּרֶךְ הַנְּשֹׂר בְּשָׁמַיִם" (משלי ל, יט), בְּחִינַת: "זֶה־הָרְקִיעַ" (דְּנִיאל יב, א), בְּחִינַת: "לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית" שְׁמִלְבִּין עִוְנוֹתֵיהֶן" וְהַדְּמִים שֶׁל שֵׁס"ה גִּידִין, בְּבַחֲבִינַת (ישעיה א, יח): "אִם יֵאָדְמוּ כְּתוּלַע כְּצֹמֵר יִהְיוּ".

כה. ח"א לו - יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת 'בֶּן תָּם' (שֶׁל ה'אַרְבַּעַת בְּנִים, בְּהַגְדָּה שֶׁל פֶּסַח), כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית כה, כז): "וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם".

"וַיֵּאָהֵב יַצְחָק אֶת עֵשָׂו, כִּי צִיד בְּפִיו" (בראשית כה, כח)

כו. ח"א ט, ג; ח"א קיב - בְּשֶׁאֲדָם עֹמֵד לְהַתְּפַלֵּל, אָזִי בָּאִים מַחֲשִׁבוֹת-זֵרוֹת וְקַלְפוֹת וּמְסַבְּבִין אוֹתוֹ, וְנִשְׁאָר בַּחֲשֵׁךְ, וְאֵינּוּ יוֹכֵל לְהַתְּפַלֵּל.

וְתַכְלִית הַתְּקִנָּה לָזֶה: שֶׁתִּרְאֶה שֶׁיֵּצְאוּ הַדְּבוּרִים מִפִּיךָ בְּאֵמֶת, וְעַל-יְדֵי ה'תְּבַה' הַיּוֹצֵאת מִפִּיךָ בְּאֵמֶת, הִיא תָּשִׁים לָךְ פֶּתַח בַּחֲשֵׁךְ שֶׁאֵתָּה נִצּוֹד' בּוֹ, וְתִזְכֶּה לְהַתְּפַלֵּל הַיָּטֵב.

וְזֶה (בראשית ו, טז): "וּפֶתַח הַתְּבַהּ בַּצִּדָּה תָּשִׂים" - הֵינּוּ: ה'תְּבַה' הַיּוֹצֵאת בְּאֵמֶת, הִיא תָּשִׂים לָךְ 'פֶּתַח' בַּחֲשֵׁךְ שֶׁאֵתָּה נִצּוֹד' בּוֹ.

וְזֶה: "בַּצִּדָּה" - הֵינּוּ: הַקַּלְפָּה הַחֵד צִיד', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם כה, כח): "כִּי צִיד בְּפִיו" - הֵינּוּ: הַיִּצְרֵי-הָרַע וְהַסְּטְרָא-אַחֲרָא.

הֵינּוּ: שֶׁה'תְּבַה' הַיּוֹצֵאת בְּאֵמֶת, הִיא תָּשִׂים לָךְ 'פֶּתַח' בַּחֲשֵׁךְ שֶׁאֵתָּה נִצּוֹד' בּוֹ, בְּהַסְּטְרָא-אַחֲרָא וְהַחֲשֵׁךְ הַמְּסַבְּבִין מִכָּל 'צִד'. כְּלוּמֵר: שֶׁאֵתָּה צְרִיךְ לְזַהֵר לַעֲשׂוֹת 'פֶּתַח' מִכּוֹן מִמֶּשׁ 'בַּצִּדָּה', כְּנֶגֶד הַסְּטְרָא אַחֲרָא שֶׁנִּקְרָאת 'צִדָּה' - כְּמוֹ הַתְּגַבְּרוֹת ה'צִדָּה' וְהַסְּטְרָא-אַחֲרָא, כֵּן לְפִי זֶה מִכּוֹן מִמֶּשׁ אֵתָּה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת 'פֶּתַח הַתְּבַה', הֵינּוּ: דְּבוּרֵי-אֵמֶת'.

כז. חיי-מוהר"ן שצה - וְהִיא 'אַבְרָהָם אַבְיָנוּ' עֹסֵק בְּזֶה הַרְבֵּה, לְגַלוֹת ה'אֱמוּנָה-הַקְּדוּשָׁה' בְּעוֹלָם. וְהִיא מְחַבֵּר סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד עַל זֶה, אֲלֵפִים סְפָרִים. וְהִיוּ לוֹ בְּנִים הַרְבֵּה.

וּמִסְתַּמָּא מֵאַחַר שֶׁהָיוּ בְּנָיו, הָיוּ כָּלָם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׂרָאֵל, כִּי אָפְלוּ "יִשְׁמַעְאֵל עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה" (בְּבִא-בְּתָרָא טז). אַךְ אַחֲרֵיכֵן כְּשֶׁרָצָה לְהַשְׁאִיר סְפָרָיו וְחֻכְמָתוֹ בְּעוֹלָם, הָיָה חוֹקֵר וּמְתַבַּנֵּן בְּעֵצְמוֹ לְמִי מִבְּנָיו יֵנִיחַ סְפָרָיו וְחֻכְמָתוֹ.

עד שנספכם אצלו: להניח הכל ליצחק אבינו, ומסר לו הכל (בראשית כה, ה - ו) וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ לְיִצְחָק.

וְאַחֲרֵיכֵן הָיָה 'יַצְחָק' גַּם-כֵּן הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ זֶה, וְהָיָה "מְנַיֵר גַּם-כֵּן גְּרִים הַרְבֵּה" (בראשית-רַבָּה פד, ד), וְחַבֵּר גַּם-כֵּן סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד בְּעֵנֵין חֲזוֹק ה'אֱמוּנָה-הַקְּדוּשָׁה'. וְהָיָה מְתַבַּנֵּן גַּם-כֵּן לְמִי מִבְּנָיו יֵנִיחַ סְפָרָיו וְחֻכְמָתוֹ, כִּי גַם 'עֲשׂוֹ' הוֹטֵב בְּעֵינָיו וְהִטְעִיהוּ אוֹתוֹ עַד שֶׁהָיָה אוֹהֵבוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית כה, כח): "וַיֵּאָהֵב יַצְחָק אֶת עֵשָׂו כִּי צִיד בְּפִיו", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: "שֶׁהָיָה מְרַמָּה אֶת אָבִיו בְּדַבְּרָיו, וְהָיָה שׂוֹאֵלוֹ: אָבִא אֵיךְ מַעֲשִׂדִין אֶת הַמֶּלֶךְ" וְכו' (בראשית-רַבָּה סג, י; תַּנְחוּמָא תוֹלְדוֹת ח).

אבל אף-על-פי-כן התבונן יצחק בדעתו, עד שנתברר לו: שהעקר הוא יעקב, ומסר לו הכל. וְכֵן 'יַעֲקֹב', הָיָה גַּם-כֵּן עֹסֵק בְּזֶה וְכו'.

"הלעיטני נא" (בראשית כה, ל)

כח. חיי-מוהר"ן תקטו - הַזְהִיר רַבְּנוּ ז"ל: שֶׁלֹּא לֵאכֹל ב'הַלְעֵטָה', הֵינּוּ ב'מַהִירוֹת' בְּדֶרֶךְ 'גְּרַגְרָן' - כִּי זֶהוּ בְּחִינַת (בראשית כה, ל): "הַלְעִיטְנִי נָא!"

רַק לְהַרְגִיל עֵצְמוֹ לֵאכֹל בְּמַתִּינּוֹת בְּיִשׁוּבֵי-הַדַּעַת וּבְדֶרֶךְ-אֶרֶץ - בְּדֶרֶךְ שְׂאוּכְלִין בְּדֶרֶךְ-אֶרֶץ כְּשִׁיּוֹשֵׁב אָדָם חָשׁוּב עַל הַשְּׁלָחוֹן, כִּדְ יֵאָכֵל תְּמִיד אֶפְלוֹ בְּשְׂאוּכֵל לְבַדּוֹ.

כט. לקוטי-עצות, אכילה א (על-פי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א יז, ב-ג) - עַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּפִשְׁרוֹת פְּרָאוֹי, שְׂאוּכֵל בְּמַתִּינּוֹת, וְאֵינּוּ אוֹכֵל בְּדֶרֶךְ 'הַלְעֵטָה' - נִתְתַּקֵּן ה'שֶׁכֶל', וְנִכְנַע ה'פְּסִילוֹת'.

אבל כשאוכל כזולל וסובא - עַל-יְדֵי-זֶה מִתְגַּבֵּר ה'פְּסִילוֹת' עַל ה'שֶׁכֶל', וְעַל-יְדֵי-זֶה נִחְשֵׁךְ אֶצְלוֹ 'אוֹרֵי-הַצִּדִּיק', וְאֵינּוּ יוֹכֵל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ 'רָאָה וְאֵהָבָה'.

ל. שיח-שרפי-קדש החדש ח"ג יז - רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: לְבַרֵּר וּלְדַקְדַּק בְּאוֹכֵל 'מָה כֵּן וּמָה לֹא' (מה טוב וטעים ומה לא), זֶה נִקְרָא 'תְּאֻת-אֲכִילָה'! [פְּרַעֲפַעֲנֵי עִוְנוֹת אִין עֶסֶן יְוָאָם יָא אִין וְוָאָם נִישְׁט', דָּאָם הַיִּיסְט 'תְּאֻת-אֲכִילָה'].

גַּם אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: זֶה שֶׁהָאָדָם אוֹכֵל מִמָּה שֶׁרָחֹק מִמֶּנּוּ, וְלֹא מִהַמְּנַח וְהַמְּנֵשׁ לְפָנָיו - גַּם זֶה נִקְרָא 'תְּאֻת-אֲכִילָה'! [אִז עֶסֶן עֶסֶט פּוֹן וּוִיטְטֵר, דָּאָם אִיז אוֹיךְ 'תְּאֻת-אֲכִילָה'] - כִּי צְרִיךְ הָאָדָם לֵאכֹל בְּמַתִּינּוֹת וּבְנַחְתָּ, מִהַמְּנַח קְרוֹב וְסִמוּךְ לוֹ [עֶסֶן נַעֲבֹן זִיד].

"וימכר את בכרתו ליעקב וגו'.

ויבז עשו את הבכרה" (בראשית כה, לג"ד)

לא. ח"א א - איש הישראלי צריך תמיד להסתכל בהשכלי של כל דבר, ולקשר עצמו אל החכמה והשכלי שיש בכל דבר - פדי שיאיר לו השכלי שיש בכל דבר, להתקרב להשם יתברך עלידי אותו הדבר.

פי השכלי הוא אור גדול, ומאיר לו בכל דרכיו, כמו שפתוב (קהלת ת, א): "חכמת אדם תאיר פניו". והחכמה והשכלי הוא החיות של כל דבר, כמו שפתוב (שם ג, יב): "החכמה תחיה" וכו'.

וזה בחינת יעקב - כי יעקב זכה לבכורה, שהוא ראשית, שהוא בחינת החכמה" (זהר משפטים קכא: תקוני' זהר ל), כמו שפתוב (תהלים קיא, י): "ראשית חכמה".

וזה בחינת (בראשית כז, לו): "ויעקבני זה פעמים", ותרגום אונקלוס: "וחכמני" - וזהו בחינת מלכות דקדשה וכו'.

אבל מי שאינו מקשר עצמו אל השכלי והחכמה והחיות שיש בכל דבר - זה בחינת עשו שבזה את הבכורה, כמו שפתוב (בראשית כה, לד): "ויבז עשו את הבכרה", דהינו: השכלי פנ"ל - בחינת (משלי יח, ב): "לא יחפץ פסיל בתבונה, כי אם בהתגלות לבו" - וזה בחינת מלכות הרשעה וכו'.

וצריך כל אחד לתן כח לבחינת מלכות דקדשה, להתגבר על מלכות דסטרא אחרא. ועלידי מה? - עלידי התורה שהוא עוסק בכה.

ואזי מקבלת המלכות, שהיא בחינת נוי"ן, חיות מן החכמה שהיא בחינת חי"ת. ונתחבר ונתקשר החי והני, ונעשה אור הלבנה כאור החמה" (ישעיה ל, כז) - ו"כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה, כג - עליפי פסחים מב), ואזי נופל ונתבטל מלכות הרשעה, מלכות דסטרא אחרא.

וזהו (תהלים קיט, א): "אשרי תמימי דרך" - "אשרי" - לשון הסתכלות. "תמימי דרך" - בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם", שהוא בחינת השכלי פנ"ל.

הינו: לזכות להסתכל על השכלי שיש בכל דבר, שהוא בחינת יעקב איש תם" - זה זוכין עלידי התורה.

וזהו: "ההולכים בתורת ה'" - פי עלידי שלומד תורה בכה - נותן כח למלכות דקדשה, בחינת נוי"ן - לקבל מן השכלי, שהוא בחינת חי"ת.

ואזי נעשה ח"ן - ונתקבלים דבריו, ונתעלה הח"ן והחשיבות של ישראל, וכל התפלות והבקשות נתקבלים.

"ואהיה עמך ואברכך" (בראשית כו, ג)

לב. ח"א נד, ז - בפנימיות ברכאן, שהוא דקות הברכאן, נתברך מהם המסדר והמישב את השכל, שהיא בחינת פתח, בחינת (בראשית כו, ג): "ואהיה עמך ואברכך".

"והקמתי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך" (בראשית כו, ג)

לג. ח"ב פד - עלידי תפלה בכה - נתחדש השבועה להאבות, ונעשה כאלו עכשו נשבע לאבותינו.

"וישאלו אנשי המקום לאשתו, ויאמר אחתי היא וגו'. ויהי פי ארכו לו שם הימים, וישקה אבימלך וגו'. ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא מאה שערים וגו'. וכל הבארת אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו, סתמום פלשתים" (בראשית כו, זח"ב"טו)

לד. ח"א ס, ג - עלידי היראה, זוכין לאריכות ימים, בחינת זקן, דהינו: להרחיב ולהאריך ימיו בתוספות קדשה בכל פעם, ובכל יום ויום, בבחינת (משלי י, כז) "יראת ה' תוסיף ימים".

ועלידי זוכין לעשירות - פי היראה שומרת מה הפך של עשירות, דהינו עניות. פי יש כמה מיני חן של שקר וכו'. וכל אלו החנות של שקר, באים עלידי הבל היפי, בבחינת (שם לא, ל): "שקר החן והבל היפי". דהינו: מי שאינו נשמר מיפי הנשים, יש לו תאוות של אלו החנות של שקר. ויראה הוא הפך מזה, כמו שפתוב (שם): "שקר החן והבל היפי, אשה יראת ה' היא תתהלל".

ועליכן אברהם ויצחק פשאו למקומות שלא היו שם יראות, ותכף פשרצו לכנס לשם הרגישו זאת - עלידי שהתחילו להרגיש לפי ערך גדל קדשתם, יפי הנשים - ועליכן הרגישו שאין שם יראה, ועליכן אסרו על עצמן זונג נשותיהן באחותו, כמו שפתוב (בראשית כ, יא): "כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה" וכו'.

ואחר כך תקן אברהם זאת, והמשיך אריכות ימים, כמו שפתוב (שם כא, לד): "ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים", בחינת (משלי י, כז): "יראת ה' תוסיף ימים", פנ"ל.

ואחר כך קלקלו הפלשתים כל התקונים שתמן אברהם, בחינת (בראשית כו, טו): "וכל הבארות וכו' סתמום פלשתים".

ועלין פן פשבא יצחק לשם, הצרף גם פן לאסר זיווג פאחותו (בראשית כו, ז) - עד אשר המשיך שם אריכות ימים, שהיא בחינת יראה, שמצלת מזה כנ"ל. ואז התרה לו, כמו שכתוב (שם שם, ח): "ויהי כאשר ארכו לו שם הימים, וישקה אבימלך" וכו'.

ועלידייזה שהמשיך אריכות ימים, זכה שם לעשירות, כמו שכתוב (שם שם, יב): "ויזרע יצחק בארץ ההוא, וימצא בשנה ההוא מאה שערים" וכו'.

פי מי שאין לו יראה, ואינו נשמר מבחינת "הכל היפי", עלידייזה בא לעניות וכו', פי עשירות ו"הכל היפי" הם שני הפכים, פי עשירות הוא מאריכות הנשימה, ויפי הוא מהפסק הנשימה וכו'.

לה. לקוטי הלכות, תפלת ערבית ז, לז -
איתא בספרים (הריקאנטי פרשת תולדות; הצינוי פרשת תולדות; שערי צדק שער א; מגלה עמקות פרשת לך לך, ויחי; לקוטי תורה להאריז"ל פרשת תרומה; ועוד): **שה"מאה שערים** (בראשית כו, יב), הם בחינת המאה ברכות. ו"יצחק" דיקא זכה למצאם ולהשיגם.

זה בחינת (דברים י, יב): **"מה ה' אלהיך שאל מעמך פי אם ליראה" - שדיקא עלידי יראה, בחינת פחד יצחק** (בראשית לא, מב) - זוכין לבחינת מה'. הינו: **"אל תיקרי מה אלא מאה"** (מנחות מג, וברש"י ותוספות; זהר תרומה ככו, קרח קעט. פנחס רנד); בחינת מאה ברכות, שהם בחינת **"מאה שערים"**.

"ויגדל האיש וילך הלך וגדל עד פי גדל מאד"
(בראשית כו, יג)
- הענין להיות הולך וגדול בעבודת השם -

לו. ח"א לה, א - בשעת הולדה, השכל מצמצם אצל כל אחד ואחד, וכשמתחילין להשתמש בו בהתבוננות עבודת השם יתברך, אזי שכלו הולך וגדול.

וכשאדם מכניס בתוך שכלו הקדש - מחשבות היצוניות, החכמות היצוניות - אזי נתמעט קדשת שכלו - כפי תפיסת המקום של החכמה היצוניות, שכל היצוני, בתוך שכל הקדש. והחכמה היצוני היא נעוץ בתוך השכל הקדש בקנה, ומחסר מקום הקדשה, ועל זה הקנה, הינו זה השכל - מתלקטים ומתחברים כל המדות רעות ומגנות.

לז. ח"א עו - בכל יום ויום, צריך להתחדשות המחין, כמה שכתוב (איכה ג, כג): **"חדשים לבקרים" וכו',** וכמה שכתוב (תפלת שחרית): **"המחדש בטובו" וכו'.**

פי חדושי המח, דהינו: שזוכה לשכלי חדש, ושכלו הולך וגדול בכל פעם - זהו בחינת יראה. פי

ידיעת השכל הוא בחינת יראה, שיודע ומבין הדבר על בריו, כאלו רואה אותו בעיניו בראה יפה וכו'.

ובכח הראות יש שתי בחינות - א) מי שפח הראות שלו יפה - יכול לראות מרחוק, ואין צריך להתקרב אל הדבר שצריך לראות. ב) אבל מי שאין פח הראות שלו חזק - הוא צריך להתקרב להדבר שרוצה לראות, ולהסתכל בו יפה.

פן בעבודת השם יתברך - א) יש מי שמחו צח, ויכול להתפלל או ללמד בלי עיון. ומי ששכלו צח - הוא בגדלות המחין, והוא בחינות רחמים וחסדים. ב) ויש מי שצריך להעלות במחשבתו מקדם שידבר. ואם ידבר מקדם שיעלה במחשבתו, יהיה הדבור בלא מחשבה. וזהו בחינת מחיך דקטנות, בחינת דינים.

לח. ח"ב ה, ב - עקר גדול האמונה, הוא בבחינת (תהלים צב, א): **"ואמונתך בלילות"**. דהינו: כל מה שנדחה והולך חלק מהלילה ונתקרב אל אור היום - נתגדל האמונה ביותר. וכן הולכת ונגדלת מעט מעט, כפי מה שנדחה מהלילה ונתקרב יותר אל היום - עד שבאור היום, אז נתגדל האמונה בשלמות, בבחינת (איכה ג, כג): **"חדשים לבקרים רבה אמונתך"**.

לט. ספר המדות, יראה נו - מי שיש בו יראה, אינו נופל מגדלתו והולך וגדל.

"ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה"
(בראשית כו, יד)

מו. חיי מוהר"ן תצט - ספר מענין ה'בטחון'. ואמר: **שיש צדיקים שאין מניחים אצלם ממון מיום לחברו, כמו שמספרין מבמה צדיקים גדולים שהיו לפנינו, פגון הבעלי שם טוב ז"ל, והצדיק הקדוש מורנו הרב אלימלך ז"ל, וכיוצא בהם - שבכל יום ויום היו מפזרים כל הממון שהיה בידם, ולא הניחו אצלם שום ממון מיום לחברו.**

ואמר: שצריכין להיות לזה בריו גדול, להיות חזק בהבטחון ולעמוד על עמודו, פי אם שוגים בזה תנועה קלה בעלמא, לא טוב.

אבל יש מעלה גבוה יתרה ביותר, דהינו: שהצדיק האמתי יחזיק אצלו הממון, וזה קשה וכבד יותר הרבה, פי הוא ז"ל לא היה מתנהג הנהגה הנ"ל.

והוכיח וברר לעינינו: **"שהאבות היו מחזיקים אצלם ממון" -** פי אברהם יצחק ויעקב, היו כלם עשירים מפלגים. ויעקב אבינו בשבא לשכם, קנה מיד חלקת השדה (בראשית לג, יט), והיכן היו לו מעות בליף. וכן אברהם בשקנה מערת המכפלה. וכן מבאר עוד מהפסוקים ומדרשים: **"שהיה מנה אצלם מעות"**.

וְאָמַר: שְׁעֲבוּדָה זֹאת – גְבוּהָהּ וּבְבִדָּהּ יוֹתֵר, אֲצֵל גְּדוּלְיֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים הַמְּפֹלְגִים בְּמַעֲלָה גְבוּהַּ בְּיוֹתֵר.

”וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֵּר אֶת בְּאֵרֵת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְיַמֵּי אֲבֹרָהָם אָבִיו וְגו’. וַיִּמְצְאוּ שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים” (בְּרֵאשִׁית כו, יח-יט)

מ.א. ח"א נח, ב – ”בְּאֵר מַיִם חַיִּים” (בְּרֵאשִׁית כו, יט) – זֶה בְּחִינַת ‘אֲבֹרָהָם’, ‘מַיִמֵי הַחֶסֶד’. וְ”אֲבֹרָהָם הִתְחִיל לַחְפֹּר בְּאֵרֹת” (שם כא, כה; כו, יח).

”וַיְהִי כִּי זָקֵן יִצְחָק, וַתִּכְהֶיךָ עֵינָיו מֵרֵאֵת” (בְּרֵאשִׁית כז, א)

מ.ב. ח"א נח, א-ב – ’מִשֶּׁה’ הִיָּה נִשְׁמָתוֹ כְּלוּל מִשְׁלֹשָׁה אֲבוֹת, וְהָיָה לוֹ כַּח לְהַמְשִׁיךְ אֵלָיו הַשְּׁלֹשָׁה הַשְּׁפָעוֹת: (א) ‘בְּאֵר’, (ב) ‘עֵנָן’, (ג) ‘וּמֵן’. – כִּי ”כָּלֶם [כָּל הַשְּׁלֹשָׁה הַשְּׁפָעוֹת] חֲזָרוּ בְּזִכּוֹת מִשֶּׁה” (הַעֲנִית ט).

(א) **”בְּאֵר מַיִם חַיִּים”** (בְּרֵאשִׁית כו, יט) – זֶה בְּחִינַת ‘אֲבֹרָהָם’, ‘מַיִמֵי הַחֶסֶד’. וְ”אֲבֹרָהָם הִתְחִיל לַחְפֹּר בְּאֵרֹת” (שם כא, כה; כו, טו-יח).

(ב) **”עֵנָן”** – זֶה בְּחִינַת ‘יִצְחָק’, בְּחִינַת ”הַשֶּׁךְ עֵנָן וְעֶרְפֶּל” (דְּבָרִים ד, יא), בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז, א): **”וַתִּכְהֶיךָ עֵינָיו מֵרֵאֵת”**.

(ג) **”וּמֵן”** – זֶה בְּחִינַת ‘יַעֲקֹב’, בְּחִינַת (תְּהִלִּים עח, עא): **”לְרַעוֹת בְּיַעֲקֹב עֲמוֹ”**.

וְ”מִשֶּׁה” שֶׁהָיָה כְּלוּל מֵאֲבוֹת, נֹאמַר בּוֹ (שְׁמוֹת ב, טו): **”וַיֵּשֶׁב מִשֶּׁה עַל הַבְּאֵר”**, וּכְתִיב בָּהּ (שָׁם כו, יח): **”וַיֵּבֵא מִשֶּׁה בְּתוֹךְ הָעֵנָן”**; וּכְתִיב בָּהּ (שָׁם טז, טז): **”וַיֹּאמֶר מִשֶּׁה אֲלֵהֶם, הוּא הַלְּחֶם”**. ‘הוּא’ דִּיקָא, קָאֵי עַל ‘מִשֶּׁה’ בְּעֲצָמוֹ – שְׁבִזְכוֹתוֹ אֲכָלוּ הַמֵּן.

מ.ג. ח"א עד – כְּשֶׁהַמַּלְכוּת הִיא בְּבִחִינַת ‘צֶדֶק’, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: **”צֶדֶק מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא”** (פֶּתַח אֲלֵהוּ, תַּקּוּנֵי זֵהר יז) – אַז הוּא בְּחִינַת ‘מַחֲיֵי דְקִטְנוּת’, בְּחִינַת ‘דִּינִים’ – שִׁמְשָׁם נִמְשָׁךְ הַדִּין שֶׁל יִצְחָק, שֶׁהוּא בְּחִינַת ‘הַשֶּׁךְ’, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז, א): **”וַתִּכְהֶיךָ עֵינָיו מֵרֵאֵת”** – שֶׁהוּא בְּחִינַת ‘לִילָה’, בְּחִינַת (שָׁם א, ה): **”וּלְחַשְׁךָ קָרָא לִילָה”**. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לִילָךְ מִקִּטְנוּת לְגַדְלוּת וְכוּ’. **[תְּפִלָּה א]**

מ.ד. ח"א רה – תַּקּוּן לְמִקְרָה-לִילָה רַחֲמָנָאֵי לְצִלְכָן: לֹאמַר ‘עֲשֶׂרָה קַפִּיטֵל תְּהִלִּים’ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם – כִּי יֵשׁ כַּח בְּאֵמִירַת תְּהִלִּים, לְהוֹצִיא הַטְּפָה מֵהַקְּלִפָּה שֶׁלְקָחָהּ אוֹתָהּ, כִּי ‘תְּהִלִּים’ בְּגִימַטְרִיא ‘לִילִי’ת’ עִם הַחֲמֵשׁ אוֹתֵיזוֹת שֶׁל שְׁמָהּ, שֶׁהִיא הַמְּכַנְּהָ עַל זֶה (זֵהר בְּרֵאשִׁית יט: וַיִּשְׁלַח קַסְט: וְעוֹד).

וַיֵּשׁ כַּח בְּכָל לְשׁוֹן וְלְשׁוֹן שֶׁל ”הַעֲשֶׂרָה לְשׁוֹנוֹת שְׁנֵאמַר בָּהֶם סֵפֶר תְּהִלִּים” (גְּמָרָא פְּסָחִים קיז. זֵהר אַמּוֹר קא.

תַּקּוּנֵי-זֵהר כז), לְבַטֵּל כַּח הַקְּלִפָּה הַנִּלְ”ל. – כִּי ‘אֲשֶׁרִי’ הוּא לְשׁוֹן ‘רֵאִיָּה וְהַסְתַּכְּלוּת’ – הַפֶּךְ הַקְּלִפָּה שֶׁעָקַר כַּחַח מִקְּלִקוּלֵי-הָרְאוֹת, מְבַחֲינַת (בְּרֵאשִׁית כז, א): **”וַתִּכְהֶיךָ עֵינָיו מֵרֵאֵת”**, בְּבִחִינַת: **”יְהִי מֵרֵאֵת, חֶסֶד”** (בְּרֵאשִׁית א, יד – הַקְּדָמַת הַזֵּהר א: יא. יב: זֵהר בְּרֵאשִׁית יט: לג: וְעוֹד), וְדָרְשׁוּ רַז”ל (תַּקּוּנֵי-זֵהר פב): **”דָּא לִילִית”**.

נִמְצָא: שֶׁעָקַר כַּחַח מִקְּלִקוּלֵי הָרְאִיָּה – וְ”אֲשֶׁרִי” שֶׁהוּא לְשׁוֹן ‘רֵאִיָּה’, הוּא הַפֶּךְ מִמֶּנָּה. – וְכֵן ‘מִשְׁכִּיל’ וְכוּ’. – וְכֵן ‘הַלְלוּיָהּ’ וְכוּ’.

מ.ה. ח"ב פב – ’מִשֶּׁה רַבְּנֵנוּ, כָּל מַה שֶּׁעָלָה לְמַעַלָּה יוֹתֵר עֲלֵינוּהָ, מִצָּא שָׁם אֲלֻכִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת יט, א): **”וַיִּמְשָׁה עָלָה אֶל הָאֲלֻכִים”**. כִּי בְּגִשְׁמִיּוֹת אֲנוּ רוּאִים: שֵׁישׁ אָדָם שֶׁהוּא לְמַטָּה בְּדַחְקוֹת, אַזִּי הוּא עוֹבֵד הַשֵּׁם וּמְכִיר אוֹתוֹ. וּכְשֶׁנִּתְעַלָּה לְמַעַלָּה, שֶׁנִּתְעַשֶּׂה, אַזִּי שׁוֹכֵחַ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ’.

וְהַדָּבָר תְּמוּהָ – כִּי אֲדַרְבָּא, כָּל מַה שֶּׁאָדָם נִתְעַלָּה בְּיוֹתֵר, בְּוֹדָאֵי הוּא יוֹתֵר קָרוֹב לְאֲלֻכוֹת, כִּי כָּל הַטּוֹב הוּא אֲלֻכוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קמח, ט): **”טוֹב ה’ לְכָל”**. וְאֲנוּ רוּאִים בְּהַפֶּךְ: כְּשֶׁאָדָם בָּא בְּעֲשִׂירוֹת, בְּטוֹב, אַזִּי שׁוֹכֵחַ בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְתַדְעוּ: שֶׁזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז, א): **”וַתִּכְהֶיךָ עֵינָיו מֵרֵאֵת”** – מִחֲמַת שֶׁנִּתְקָרַב בְּיוֹתֵר אֶל הָאוֹר אֲלֻכוֹת, אַזִּי הָאוֹר מְכַהֵה עֵינָיו וּמְזִיק לוֹ – כְּמוֹ כְּשֶׁאָדָם מִסְתַּכֵּל בְּעֵצָם הַשְּׁמֵשׁ, אוֹר הַשְּׁמֵשׁ מְזִיק לְעֵינָיו.

אֲבָל יֵשׁ בְּחִינַת ‘סְגוּלָּה’ וְכוּ’, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (שְׁמוֹת לג, כב): **”וַיִּשְׁפָּטֵי כַּפִּי עֲלֶיךָ”** – כִּי בְּלֹא זֶה, הִיָּה עֵצָם אוֹר הַכְּבוֹד מְזִיק לְמִשֶּׁה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם שם, כ-כג): **”כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי, וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲוֵרִי”**.

”וְעַתָּה שָׂא נָא כְּלִיד” (בְּרֵאשִׁית כז, ג)

מ.ו. ח"א רעח – דָּע: שֶׁעַל ‘חֲלִיף טוֹב’, יְכוּלִין לְרֵאוֹת כָּל הַכְּלִים שֶׁל הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ, אִיזָה פְּנִים יֵשׁ לָהֶם.

זֶה שֶׁכְּתוּב כְּשֶׁאֹמַר יִצְחָק לְעֵשָׂו, שֶׁיְבַדֵּק הַסַּפִּין וַיִּשְׁחַט יָפֵה: **”שָׂא נָא כְּלִיד”** (בְּרֵאשִׁית כז, ג – וּבְרֵשׁ”י; וּבְרֵאשִׁית-דְּבָרָה סח, יג) – רִמְזוּ עַל ‘כְּלִים שֶׁל בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ’, שֶׁהֵם נִרְאִים עַל הַסַּפִּין הַיָּפֵה.

וְכֵן אֵינָא בְּמִדְרַשׁ (שָׁם): **”כְּלִידָהּ זֶה בְּבָל, שְׁנֵאמַר (דְּנִיאל א, ב): ”וְאֵת הַכְּלִים הַבִּיָּא בֵּית אוֹצֵר אֲלֻקִיו”**. נִמְצָא: שֶׁ”כְּלִידָהּ” מְרַמֵּז: עַל ‘כְּלִים שֶׁל בֵּית-הַמְּקֻדָּשׁ’.

”וַעֲשֵׂה לִּי מִטְעָמִים בְּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי” (בְּרֵאשִׁית כז, ד)
”מִפְקוּדֵיךָ דְעֵשָׂה” (תַּקּוּנֵי-זֵהר נא. נב. נה).

מ.ז. ח"א צג – כָּל הַעוֹשֶׂה מִשְׁאֵי-וּמַתָּן בְּאֵמוּנָה, מְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל ”וְאֶהְבֵּת” (דְּבָרִים ו, ה), שֶׁהִיא

ש'רש ל'כל מ'צו'ת ע'שה', כ'מו ש'כ'תוב ב'תקו'נים (תקו'ני' ז'ה'ר נ'א. נ'ה.): ע'ל פ'סוק (ב'ראש'ית כ'ז, ד): "ו'ע'שה ל'י מ'טע'מים כ'א'ש'ר א'ה'ב'ת'י" - "מ'פ'קו'ד'ין ד'ע'שה" [ד'א'ת'י'ה'יבו מ'א'ה'ב'ה].
מ'ח. ח"ב ה, יד - ה'ח'מ'ש'ה חו'ש'ים' ש'ל ה'מ'ח', פ'ל'ם נ'מ'צ'אים ב'ב'ח'י'נת ר'א'ש'י'ה'ש'נ'ה, ש'ה'וא ב'ח'י'נת ר'א'ש' ו'מ'ח'י'ן' - פ'י י'ש ח'מ'ש'ה חו'ש'ים ב'ה'מ'ח: א) ר'א'י'ה. ב) ש'מ'יע'ה. ג) ר'י'ת. ד) ט'ע'ם. ה) מ'ש'ו'ש. - ו'כ'ל'ם נ'מ'ש'כ'י'ן מ'ה'מ'ח.

'חו'ש ה'ט'ע'ם' - ז'ה ב'ח'י'נת (ב'ראש'ית כ'ז, ד): "ו'ע'שה ל'י מ'טע'מים כ'א'ש'ר א'ה'ב'ת'י", "מ'פ'קו'ד'ין ד'ע'שה" (תקו'ני' ז'ה'ר נ'א. נ'ב. נ'ה.), ה'י'נו: מ'ה ש'ה'ש'ם י'ת'ב'ר'ך טו'ע'ם ב'רא'ש'י'ה'ש'נ'ה כ'ל ה'מ'ע'ש'ים טו'ב'ים ש'ל י'ש'ר'א'ל.
'חו'ש ה'ר'א'י'ה' ו'כו'. - 'חו'ש ה'ש'מ'יע'ה' ו'כו'. - 'חו'ש ה'ר'י'ח' ו'כו'. - 'חו'ש ה'מ'ש'ו'ש' ו'כו'. - נ'מ'צ'א: ש'ב'ר'א'ש'י'ה'ש'נ'ה ה'וא 'ת'קו'ן ה'מ'ח'י'ן'. [ת'פ'ל'ה ז']

מ'ט. ח"ב פג - ע'ל י'ד'י ת'קו'ן ה'ב'ר'ית ו'כו' - נ'ע'ש'ה 'ב'ן חו'ר'י'ן' ו'כו' ו'כו' - ו'נ'ת'פ'ט'ל ה'ע'צ'בו'ת ו'ה'ל'י'צ'נו'ת ה'ב'א'ים מ'מ'ר'ה ש'ח'ר'ה ו'כו', ע'ל י'ד'י י'צ'ר'ה טו'ב', ש'ה'וא ב'ח'י'נת (ק'ה'ל'ת י' י'ב): "ל'ב ח'כ'ם ל'י מ'ינו".

ו'ב'י'מ'י'ן' ה'ז'ה - מ'ק'ים ה'נו'פ'ל'ים ל'א'ה'ב'ו'ת ו'ל'יר'או'ת ר'עו'ת, ל'א'ה'ב'ו'ת ו'יר'או'ת ק'דו'ש'ו'ת ו'כו'. - ו'א'ז י'כו'ל ה'ל'ב ל'ה'ת'ל'ה'ב ב'ל'מ'ו'ד ה'תו'ר'ה, ב'ש'ל'ה'ו'ב'י'ן ד'ר'ח'י'מו'ת'א'. ו'מ'ים ר'ב'ים' ש'ה'ם 'א'ה'בו'ת ו'יר'או'ת ח'י'צ'ו'נ'י'ו'ת, א'י א'פ'ש'ר ל'ה'ם ל'כ'בו'ת 'ה'ת'ל'ה'בו'ת' ה'ז'את, ב'ב'ח'י'נת (ש'יר'ה'ש'יר'ים ח, ז): "מ'ים ר'ב'ים ל'א י'וכלו ל'כ'בו'ת א'ת ה'א'ה'ב'ה".

ו'ה'ש'כ'י'נ'ה' ה'יא מ'כ'ס'פ'ה ב'כ'נ'פ'י'ה ע'ל ד'מ'הו'ן ש'ל י'ש'ר'א'ל ב'א'ה'ב'ה' ה'ז'את - ש'ל'א י'ש'ל'טו ע'ל'יה'ם "ז'ר'ע מ'ר'ע'ים" (י'ש'ע'י'ה א, ד), ש'ה'ם ב'ח'י'נת (ב'ראש'ית ג, ז): "מ'י ה'מ'בו'ל" - (תקו'ני' ז'ה'ר נ'א.).

ו'ז'ה (ב'ר'כו'ת י'ב): "ה'עו'בר ע'ב'ר'ה ו'מ'ת'ב'יש ב'ה, מו'ח'ל'י'ן לו", פ'י "ע'ל כ'ל פ'ש'ע'ים ת'כ'ס'פ'ה א'ה'ב'ה" (מ'ש'ל'י ג, י'ב), פ'י ע'ל י'ד'י ה'בו'ש'ה' נ'ש'פ'ך ד'מו (ב'ב'א-מ'צ'יע'א נ'ח:). ו'א'ז ה'ש'כ'י'נ'ה מ'כ'ס'פ'ה ד'מו ב'א'ה'ב'ה כ'נ"ל, ב'ב'ח'י'נת 'כ'ס'ו'י ד'ם' ו'ע'ל י'ד'י 'כ'ס'ו'י' ה'ז'את, נ'ת'כ'ס'פ'ה כ'ל פ'ש'ע'יו מ'מ'י'ל'א.

ו'כ'ש'ה'ק'דו'ש' ב'רו'ך ה'וא רו'צ'ה ל'ט'ע'ם מ'מ'צו'ת ע'ש'ה' ש'ל א'יש י'ש'ר'א'ל'י ש'ה'וא צ'ד'יק - א'ז'י ה'יא ב'ח'י'נת 'א'י'ב'ר מ'ן ח'ח'י', ש'ה'וא א'סו'ר ב'א'כ'י'ל'ה, ו'צ'ר'י'ך ש'ח'י'ט'ה' ל'ה'ת'יר'ה. ע'ל כ'ן צ'ר'י'ך ש'י'ב'א ע'ל'יו 'בו'ש'ה' ש'ה'יא 'ש'פ'י'כו'ת ד'מ'ים' - ב'ח'י'נת 'ש'ח'י'ט'ה' ש'ה'יא מ'ט'ה'ר'ת ה'א'י'ב'ר מ'ן ח'ח'י'.

ו'א'ז'י י'וכל ה'ש'ם י'ת'ב'ר'ך ל'ט'ע'ם מ'ה'מ'צו'ת ע'ש'ה' ש'לו, ב'י'ן 'מ'צו'ת ע'ש'ה' א'ח'ת, ב'י'ן מ'צו'ת ר'בו'ת - פ'י ה'מ'צו'ת' נ'ק'ר'אים 'מ'טע'מ'ים', כ'מו ש'כ'תוב (ב'ראש'ית כ'ז, ד): "ו'ע'שה ל'י מ'טע'מים כ'א'ש'ר א'ה'ב'ת'י", "מ'פ'קו'ד'ין ד'ע'שה" (תקו'ני' ז'ה'ר נ'א. נ'ב. נ'ה.).

ו'כ'ש'נ'ש'פ'ך ד'מו ע'ל י'ד'י ה'בו'ש'ה כ'נ"ל - א'ז'י צ'ר'י'ך ל'ש'מ'ר, ש'ל'א י'י'נ'קו מ'מ'נו ח'ח'י'צו'נ'ים ה'ידו'ע'ים ש'רו'צ'ים ל'י'נ'ק מ'ז'ה ה'ד'ם ה'נ'ש'פ'ך. ע'ל כ'ן צ'ר'י'ך 'כ'ס'ו'י', ש'ה'ש'כ'י'נ'ה מ'כ'ס'פ'ה ד'מ'הו'ן ש'ל י'ש'ר'א'ל ש'נ'ש'פ'ך ב'א'ה'ב'ה' ה'ז'את, ב'ח'י'נת: "כ'א'ש'ר א'ה'ב'ת'י" כ'נ"ל - ו'ז'ה ב'ח'י'נת 'כ'ס'ו'י ד'ם'.

ו'ב'ע'י'ן 'ש'פ'י'כו'ת ד'מ'ים' ש'ל י'ש'ר'א'ל, י'ש ד'ב'ר'ים ע'ל'יו'נ'ים ו'נ'ס'ת'ר'ים ה'ר'ב'ה - ב'י'ן 'ש'פ'י'כו'ת ד'מ'ים' ע'ל י'ד'י 'בו'ש'ה', ב'י'ן ש'א'ר 'ש'פ'י'כו'ת ד'מ'ים' מ'מ'ש. פ'י י'ש כ'מ'ה ו'כ'מ'ה נ'ש'מו'ת נ'פ'ולו'ת, ש'א'י'ן ל'ה'ם ע'ל'י'ה כ'י'א'ם ע'ל י'ד'י 'ש'פ'י'כו'ת ד'מ'ים' ש'ל י'ש'ר'א'ל ש'ל א'ד'ם ג'דו'ל. ו'ל'פ'ע'מ'ים א'י'ן ל'ה'ם ע'ל'י'ה, כ'י'א'ם ע'ל י'ד'י 'ש'פ'י'כו'ת ד'מ'ים' מ'מ'ש.

ו'ז'ה ב'ח'י'נת (י'ק'א פו'): "ז'דו'נו'ת נ'ע'ש'י'ן פ'ז'כו'ת" - ש'ע'ל-י'ד'י ה'בו'ש'ה' ו'ש'פ'י'כו'ת ד'מ'ים', ה'ש'כ'י'נ'ה מ'כ'ס'פ'ה ד'מ'הו'ן ב'א'ה'ב'ה ה'נ"ל.

ו'ז'ה ב'ח'י'נת: "ע'ל כ'ל פ'ש'ע'ים ת'כ'ס'פ'ה א'ה'ב'ה" - ו'נ'ת'ה'פ'כ'י'ן ה'ז'דו'נו'ת ל'ז'כו'י'ו'ת, ו'נ'ת'ע'ל'ו ה'נ'ש'מו'ת ה'נ'פ'ולו'ת, ש'ה'ן ב'ח'י'נת 'פ'ש'ע'ים' - פ'י נ'ת'ע'ל'י'ן ו'נ'ת'ה'פ'כ'י'ן ל'ז'כו'י'ו'ת, ע'ל י'ד'י 'כ'ס'ו'י ד'ם' - ב'א'ה'ב'ה' ה'נ"ל. [ת'פ'ל'ה ח']

"ה'ן ע'שו א'חי א'יש ש'ע'ר" (ב'ראש'ית כ'ז, י'א)

ג. ח"א ח, ג'ח - נ'מ'צ'א ל'ע'יל ב'פ'סוק (ב'ראש'ית כ'ה, כ'ה): "כ'לו ב'א'ד'ר'ת ש'ע'ר".

"ה'ק'ל קו'ל י'ע'ק'ב" (ב'ראש'ית כ'ז, כ'ב)

ג'א. ח"א נ'א, ז'ח - ה'צ'ע'קו'ת' ש'א'ד'ם צו'ע'ק ב'ת'פ'ל'תו ו'ב'תו'ר'תו, כ'ש'נ'ס'ת'ל'ק'י'ן ה'מ'ח'י'ן ב'ב'ח'י'נת ע'בו'ר - ה'ן ב'ח'י'נת 'צ'ע'ק'ת ה'יו'ל'ד'ת' ב'ש'ע'ה ש'ה'יא פו'ר'ע'ת ל'יל'ד, ש'ר'א'מ'ת ע'י"ן ק'ל'י'ן, כ'מ'נ'ן ת'בו'ת ש'ב'מ'ז'מו'ר "י'ע'נ'ך" (ת'ה'ל'ים כ), ו'א'ז מו'ל'ד'ת (ז'ה'ר פ'נ'ח'ם ר'מ'ט:).

ו'כ'ש'א'ד'ם לו'מד תו'ר'ה, ו'א'י'ן מ'ב'י'ן ב'ה שו'ם ח'דו'ש - ז'ה מ'ח'מ'ת ש'ה'מ'ח'י'ן ו'ה'ש'כ'ל ש'ל ה'תו'ר'ה ו'ה'ל'מו'ד ה'ז'ה, ה'ן ב'ב'ח'י'נת 'ע'בו'ר'. - ו'ז'ה נ'ק'ר'א ב'ש'ם 'י'ע'ק'ב', פ'י 'י'ע'ק'ב' ז'ה ב'ח'י'נת 'ע'בו'ר', ב'ח'י'נת (הו'ש'ע י'ב, ד): "ב'ב'ט'ן ע'ק'ב א'ת א'ח'יו". ו'א'ז צ'ר'י'ך ל'צ'ע'ק ה'ק'ל'י'ן ה'נ"ל.

ו'ז'ה ב'ח'י'נת (ב'ראש'ית כ'ז, כ'ב): "ה'ק'ל קו'ל י'ע'ק'ב" - כ'ש'ה'וא ב'ב'ח'י'נת 'י'ע'ק'ב', צ'ר'י'ך לו' ה'ק'ל'י'ן - פ'ד'י ל'ה'וצ'יא ה'מ'ח'י'ן ב'ב'ח'י'נת 'ל'ד'ה'.

ו'מ'י ש'תו'ר'תו ב'ל'א ה'ב'נ'ה ב'ה שו'ם ח'דו'ש - א'י'ן ל'ד'ר'ש או'ת'ה ל'ר'ב'ים. פ'י ה'תו'ר'ה ה'ז'את ש'ה'יא ב'ב'ח'י'נת 'י'ע'ק'ב', ב'ב'ח'י'נת 'ע'בו'ר' - א'ף-ע'ל-פ'י ש'ה'ק'דו'ש ב'רו'ך ה'וא מ'ת'ע'נ'ג ב'ה, ב'ב'ח'י'נת (ש'יר'ה'ש'יר'ים ב, ד): "ו'ד'ג'לו ע'לי א'ה'ב'ה", "א'ל ת'ק'ר'י ו'ד'ג'לו א'ל'א ו'ל'ג'לו'גו" (ש'יר'ה'ש'יר'ים ד'ר'ב'ה ב, טו) - א'ב'ל א'י'ן ל'ד'ר'ש או'ת'ה כ'מו ש'ה'יא ל'ר'ב'ים, פ'י א'י'ן ל'ד'ר'ש א'ל'א ד'ב'ר'ים ה'מ'ב'ר'ר'ים, כ'מ'א'מ'ר (ש'ב'ת ק'מ'ה: ע'ל מ'ש'ל'י ג, ד): "א'מו

לְחַכְמָה אֶהְיֶה אִתְּךָ - אִם בְּרוּר לְךָ הַדָּבָר פְּאֻחוֹתָךְ
שֶׁהִיא אֲסוּרָה לְךָ, אָמַר, וְאִם לֹא, אֲל תֹּאמְרֶהוּ."

וְזָהוּ (תהלים קלח, ד): "כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יִיָּהּ" - בְּשֶׁהִיא
בְּבַחֲיִנַת 'יעקב', בְּבַחֲיִנַת 'עבור', בְּלֹא 'מחין' - זֹאת
הַלְמוּד בָּחַר לוֹ הַקְדוּשָׁתוֹ הַיְחִידִי, בְּבַחֲיִנַת "וְדַגְלוּ
עָלַי אֶהְבֵּה" - וְאִין לְדַרְשׁ אוֹתָהּ לְרַבִּים.

אָבֶל (שם): "יִשְׂרָאֵל לִסְגָלָתוֹ" - 'יִשְׂרָאֵל' ל' אוֹתִיּוֹת ל'י
רֵא"ש' (הַרְרִיז ל' בְּכִמָּה מְקוּמוֹת), הֵינּוּ: 'הַתְּגַלּוֹת הַמַּחִין,
'הַמְּשַׁכֵּת אוֹרֵי הַפְּנִים', 'שִׁפְעַ אֱלֹקִים', הַמְּקִיפִין, בְּתוֹךְ
הַפְּנִימִי."

וְזֶה בַּחֲיִנַּת: "יִשְׂרָאֵל לִסְגָלָתוֹ". "יִשְׂרָאֵל" - בְּבַחֲיִנַּת
(יִשְׁעִיהוּ מֵט, ג): "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר". 'בָּךְ' דִּיקָא,
שִׁיתְמַשְׁךָ 'עֲטַרַת תְּפָאֵרַת', הֵינּוּ: הַמְּקִיפִין הַגָּל -
'בָּךְ', בְּתוֹךְ הַפְּנִימִיּוֹת. - "לִסְגָלָתוֹ" - זֹאת הַתּוֹרָה
יִכּוֹל לְדַרְשׁ אוֹתָהּ לְרַבִּים.

נב. ח"א כז, ו - עַל־יְדֵי 'תְּקוּנַת הַבְּרִית', זוֹכֵה
ל'קוּל' - שִׁיזְדַּבֵּךְ קוּל רְנָתוֹ. וְ'יעקב' שֶׁשָּׁמַר בְּרִיתוֹ,
כְּמוֹ שִׁפְתוֹב: "רֵאשִׁית אוֹנִי" (בְּרֵאשִׁית מֵט, ג) - זָכָה
ל'קוּל', כְּמוֹ שִׁפְתוֹב: "הַקֵּל קוּל יַעֲקֹב" (שָׁם כז, כב).

נג. ח"ב ח, א - נִמְצָא לְעֵיל בְּפִסּוּק (בְּרֵאשִׁית כה, כו):
"וַיִּדּוּ אַחֲזַת בַּעֲקֵב עֲשׂוּ."

נד. ח"ב עט - נִמְצָא לְעֵיל בְּפִסּוּק (בְּרֵאשִׁית כה, יט):
"וְאַלֶּה תוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם."

"וַיֹּאמֶר: הַגִּשָּׁה לִי וְאֶכְלָה מֵצִיד בְּנִי, לְמַעַן
תְּבָרַכְךָ נַפְשִׁי, וַיִּגֹּשׁ לוֹ וַיֹּאכַל, וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתְּ"
(בְּרֵאשִׁית כז, כה) - עֲנִין הַבְּכוֹרָה וְהַבְּרִכָּה'

נה. ח"א מא - עֲנִין 'רְקוּדִין' - הֵנָּה אֵיטָא ב'עֵץ'
חַיִּים' (שַׁעַר לַח פ"ד): הַבְּרַפִּים, הֵינּוּ הַרְגֵלִין, הֵם נִצַּח
הוֹד' (תְּקוּנַת יִזָּר יז: פֶּתַח אֲלֵהוּ), וְהֵם 'עוֹקְבִין'. וְ'עַק"ב'
גִּימַטְרִיא שְׁתֵּי פְעָמִים 'אֱלֹקִים', שֶׁהֵם 'דִּינִים' - שֵׁשׁ
שָׁם אַחֲזִיזָה לְחִיצוֹנִים, כִּידוּעַ.

וְהַפְעֵלָה לְהַבְרִיחַ הַחִיצוֹנִים מִשָּׁם: שִׁימְשִׁיךְ לְתוֹךְ
הַבְּרַפִּים, הַגְּבוּרֹת מ'שְׂרַשׁ הַבִּינָה' - וְאֵז הַחִיצוֹנִים
בוֹרְחִים מִשָּׁם - וְהוּא לֹקַח הַבְּכוֹרָה וְהַבְּרִכָּה, שֶׁזֶה
בַּחֲיִנַּת 'בְּרַפִּים'. - וְשֶׁרַשׁ הַבְּכוֹרֹת נִקְרָא 'יַיִן', כִּידוּעַ,
וְזֶה יַיִן הַמְּשַׁמֵּחַ.

וְזֶה שִׁפְתוֹב בַּעֲקֵב, כְּשֶׁרָאָה שֶׁהוּא בַּחֲיִנַּת 'בְּרַפִּים'
בְּמִקוֹם 'דִּין', כִּי שְׁתֵּי פְעָמִים 'אֱלֹקִים' עִם עֲשׂוֹר
אוֹתִיּוֹת, גִּימַטְרִיא: 'יעקב' - אֵזִי הַמְּשִׁיךְ 'שְׂרַשׁ
הַגְּבוּרֹת', בַּחֲיִנַּת: יַיִן הַמְּשַׁמֵּחַ, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (בְּרֵאשִׁית כז,
כה): "וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתְּ" - 'שְׂרַשׁ שֶׁל הַבְּרִכָּה'.

נִמְצָא: עַל־יְדֵי רְקוּדִין, שְׁשׂוֹתָהּ יַיִן הַמְּשַׁמֵּחַ, שֶׁהֵם
'שְׂרַשׁ הַגְּבוּרֹת שֶׁבִּינָה', וְנִמְשָׁכִין לְמִטָּה בְּתוֹךְ הַרְגֵלִין,

הֵינּוּ: שְׁמֵרְקָד - בְּזֶה מְגַרֵשׁ הַחִיצוֹנִים מִשָּׁם. וְזֹאת
הַתְּלַחֲבוֹת שֶׁל הַרְקוּד, וְהוּא: "אִשָּׁה רִיחַ נִיחוּחַ לַח"
(וַיִּקְרָא א: בַּמְדָּבָר כח, ח).

אָבֶל מִי שְׁמֵרְקָד בְּהַתְּלַחֲבוֹת הַיִּצְר' - זֶה נִקְרָא: 'חֲטָא
שֶׁל נָדָב וַאֲבִיהוּא', שִׁפְתוֹב בָּהֶם (וַיִּקְרָא י, א): "וַיִּקְרִיבוּ
אִשׁ זָרָה". 'נָדָב וַאֲבִיהוּא' הֵם 'נִצַּח וְהוֹד' (שַׁעַר הַגְּלוּלִים,
הַקְדָּמָה לג: וְעוֹד), וְהַתְּלַחֲבוֹת שֶׁבְּקִדְשָׁה נִקְרָא יַיִן
הַמְּשַׁמֵּחַ, שֶׁעַל־יְדֵי נִמְתָּקִים הַבְּכוֹרוֹת. וְ"אִשׁ זָרָה",
נִקְרָא: 'יַיִן הַמְּשַׁבֵּר', הַתְּלַחֲבוֹת הַיִּצְר'. וְשֵׁם יֵשׁ חֶסֶד
וְשְׁלוֹם אַחֲזִיזָה לְחִיצוֹנִים "אֲשֶׁר לֹא צָוָה אוֹתָם" (וַיִּקְרָא
שם). - וְזֶה גַּם־כֵּן 'פְּדִיּוֹן נַפְשׁ' וְכו'.

[ב'לְקוּטִי־עֲצוֹת' (שְׁמִחָה יב): רְקוּדִין שֶׁל מִצְוָה - כְּגוֹן שְׁשׂוֹתָהּ יַיִן בְּשַׁבָּת
וַיּוֹסֵף טוֹב, אוּ ב'חֲתֻנָּה שֶׁל מִצְוָה, אוּ ב'שְׂאֵרֵי סְעֻדַת מִצְוָה' - וְשׂוֹתָהּ
בְּמִדָּה, וְכּוֹנְנָתוֹ לְשָׁמַיִם: לְזִבּוֹת לְשִׁמְחַת יִשְׂרָאֵל, לְשִׁמְחַת בְּהִשְׁמֵי יִתְבָּרַךְ
אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוֹ מִכָּל הָעַמִּים וְכו'. וְנִתְעוֹרַר לְשִׁמְחָה עַל־יְדֵי־זֶה, עַד
שֶׁנִּמְשַׁךְ הַשְּׁמִיחָה לְתוֹךְ הַרְגֵלִין, דְּהֵינּוּ: שְׁמֵרְקָד מִחֲמַת שְׁמִיחָה. עַל־
יְדֵי־זֶה מְגַרֵשׁ הַחִיצוֹנִים הַנֶּאֱחָזִים בְּהַרְגֵלִין, וּמִמְתִּיק וּמְבַטֵּל כָּל
הַדִּינִים, וְזוֹכֵה לְקַבֵּל כָּל הַבְּרִכוֹת. וְהַתְּלַחֲבוֹת הַזֹּאת שֶׁל הַרְקוּדִין הִיא
"אִשָּׁה רִיחַ נִיחוּחַ לַח".

אָבֶל מִי שְׁמֵרְקָד בְּהַתְּלַחֲבוֹת הַיִּצְר' - הִיא בַּחֲיִנַּת "אִשׁ זָרָה", וְהֵינּוּ
שְׁשֻׁתָהּ, הוּא בַּחֲיִנַּת: יַיִן הַמְּשַׁבֵּר, שֶׁמִּשָּׁם אַחֲזִיזָה הַחִיצוֹנִים חֶסֶד־וְשְׁלוֹם.
- נִמְצָא: רְקוּדִין דְּקִדְשָׁה, מְמַתִּיקִין הַדִּינִים כְּמוֹ פְּדִיּוֹן.

"רֵאָה רִיחַ בְּנֵי פְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרִכּוֹ ה'. וַיִּתֵּן לָךְ וְגו'"
(בְּרֵאשִׁית כז, כח)

זו. ח"ב ח, א - נִמְצָא לְעֵיל בְּפִסּוּק (בְּרֵאשִׁית כה, כו):
"וַיִּדּוּ אַחֲזַת בַּעֲקֵב עֲשׂוּ."

זז. התורה "רב לכם" בהוספות מנתב-יד רבנו
ז"ל (נִפְסָם בְּסוּף הַסֵּפֶר) - אִישׁ יִשְׂרָאֵל, אִם הוּא דְבוּק
בְּהִשְׁמֵי יִתְבָּרַךְ וּבְאִמּוּנָתוֹ הַקְדוּשָׁה, אֵזִי אֵינּוּ יִכּוֹל
לְשַׁלֵּט עָלָיו שׁוֹם דִּין, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוֹם נְפִילָה.

אָבֶל אִם הוּא נוֹפֵל מ'אִמּוּנָה' - אֵז כָּל הַדִּינִין שׁוֹרֵיין עָלָיו.
וְ'ירוּשָׁלַיִם' נִקְרָא אִמּוּנָה וְכו', כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (יִשְׁעִיָּה א, כא -
כו): "קָרִיָּה נְאֻמָּה". וְעַל־כֵּן כְּשֶׁנִּפֵּל מ'אִמּוּנָה הַנִּקְרָא
'ירוּשָׁלַיִם', וְכֹא לִידֵי 'כְּפִירָה' - זֶה נִקְרָא 'מַחְרִיבֵי'
ירוּשָׁלַיִם' וְכו'.

כִּי הָאִמּוּנָה הָאֱמֵתִי, אִם הוּא פְּאֵמַת - אֵזִי מְשַׁפְּעַת
שִׁפְעַ בְּרִכָּה וְכָל טוֹב מִהִשְׁמֵי יִתְבָּרַךְ עַל יִשְׂרָאֵל. וְגַם
אִם הוּא מְאֵמִין בְּאִמּוּנָה שְׁלֵמָה בְּהִשְׁמֵי יִתְבָּרַךְ, אֵזִי יֵרָא
מִהִשְׁמֵי יִתְבָּרַךְ יִרְאָה, וְאֵז אֵינּוּ יִכּוֹל לְפַל מִהָאִמּוּנָה, כִּי
הָאִמּוּנָה הִיא לְמִטָּה. וּכְשֶׁהִיא בְּשִׁלְמוֹתָהּ - אֵזִי
נִשְׁפָּעִים מִמֶּנָּה כָּל הַשְּׁפָעוֹת וְהַבְּרִכוֹת, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב
(מִשְׁלֵי כח, ט): "אִישׁ אִמּוּנָה רַב בְּרִכוֹת".

וְגַם־כֵּן [ירוּשָׁלַיִם וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ] נִקְרָא 'שְׂדֵה' (בְּרֵאשִׁית כד, טג)
- כִּי כְּמוֹ הַשְּׂדֵה שֶׁגְּדֵלָה בָּהּ כָּל הַתְּבוּאוֹת, וְנִלְקָטִין
בָּהּ כָּל הַפְּרוֹת - כֵּן עַל־יְדֵי הָאִמּוּנָה הַזֹּאת, כָּל
הַטוֹב.

ו'יעקב' נקרא גם כן 'שדה', כמו שכתוב (בראשית כז, כז-כח): 'ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה', ויתן לך" וכו' - וכל הדינין מתבטלין.

"ויעקבני זה פעמים" (בראשית כז, לו)

נח. ח"א א - יעקב זכה ל'בכורה', 'שהוא ראשית', שהוא בחינת 'חכמה' (זהר משפטים קכא: תקוני'זהר ל), כמו שכתוב (תהלים קיא, י): 'ראשית חכמה'.

וזה בחינת (בראשית כז, לו): **"ויעקבני זה פעמים",** ותרגום אונקלוס: **"ו'חכמני".**

נט. ח"א י, ד - יעקב' הוא בחינת ה'שכל', כמו שתרגם אונקלוס (בראשית כז, לו): "ויעקבני" - "ו'חכמני".

ס. ח"א עד - המתקת הדין של יצחק, הוא עלי ידי בחינת יעקב, בחינת דבור בדעה, דהינו: עלי ידי ידיעת התורה. פי יעקב' הוא בחינת 'חכמה', כמו שכתוב (בראשית כז, לו): "ויעקבני זה פעמים", ותרגם אונקלוס: **"ו'חכמני". [תפלה א]**

"וישא עשו קלו ויבד" (בראשית כז, לח)

סא. ח"ב ל - כשנא 'ספר חדש' לעולם, וזה מבאר אצלנו (לקוטי'מוהר"ן ח"א רסב): 'שיש חדושים שנעשין עלי ידי דמעות' - אזי אלו ה'דמעות' של החדושים, שמהם נעשה ה'ספר החדש' - הם עומדים כנגד גזרות האמות, ומבטלין.

והדבר מבאר: פי כל פהם היא מן ה'דמעות של עשו' - ועלין כשיש אלו ה'דמעות הנ"ל - הם עומדים כנגדם ומבטלין.

וזה: אותיות 'בכ"ה' - ראשי תבות (הושע ב, א): **"בני ישראל כחול הים" - מה 'חול הים' מגן מן גלי הים, שלא ישטפו העולם - כן בני ישראל, מגן עליהם הבכיה והדמעות, כנגד גזרות האמות' כנ"ל.**

וזה (שם): **"והיה מספר בני ישראל כחול הים" - 'מספר ר' הינו 'מספר ר' הנ"ל - משם: "בני ישראל כחול הים" - הינו: 'בכיה ודמעות' של החדושין שבספר, שמגן עליהם כנ"ל. [תפלה יא]**

סב. ספר המדות, ספר ח"ב ד - כשנדפס איזהו ספר חדש - עלידי זה ה'בכיה' שעלידו נתחדש זה הספר, בבחינת (תהלים קב, י): **"ושקני בכבי מסכתי" - ה'בכיה' הזאת, נתגבר כנגד גזרותיהם של האמות, שלא יתגברו עלינו. גם עקר פה ממשלתם, אינו אלא ב'בכיה של עשו'. וסימן לדבר (הושע ב, א): "והיה מספר בני ישראל כחול הים".**

סג. ח"ב עט - נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, יט): "ואלה תולדות יצחק בן אברהם".

"ואיל שידדי יברך אתך ויברך וירבך" (בראשית כה, ג)

סד. ח"א יא, ג'ה - עלין 'ברית' מכנה בשם 'שידי', כמו שכתוב (בראשית לה, יא): **"אני אל שדי, פרה ורבה" - פי 'שידי' הוא בחינת: "שיש די באלקותי לכל בריה" (רש"י בראשית יז, א; בראשית רבה מו, ג).**

וכשאינו שומר הברית, הינו עלידי גאות - הוא עושה לעצמו עבודת אלילים - הוא מראה שאין די לו באלקותו, עד שצריך עבודת אלילים, ועלין פוגם ב'שידי' **"שיש די באלקותו לכל בריה".** וכששומר הברית, הוא זוכה לאור המאיר לו לתשובה.

ו'שמירת הברית' יש בו שני בחינות. א) יש מי שזווגו בששת ימי החל, ואף על פי כן הוא שומר את בריתו עליפי התורה, שאינו יוצא מדיני התורה. ב) ויש מי שהוא שומר הברית, שזווגו משבת לשבת. והוא בחינת: **"יהודא עלאה, ויהודא תתאה".**

וזה בחינת **"שידי של שבת" - שאמר לעולמו די" (חגיגה יב), שצמצם את עצמו מכל המלאכות, וזה בחינת 'יהודא עלאה'. ויש בחינת 'שידי של חל' - שגם בחל יש צמצומים ממלאכה לחברתה, וזה בחינת 'מט"ט', 'ששלטנותה ששת ימי החל' (תקוני'זהר ב) וכו'.**

סה. ח"א נג, ד'נסוף - "שידי", הוא בחינת 'ברית' (זהר פנחס רנז), כמו שכתוב (בראשית לה, יא): **"אני אל שדי פרה ורבה".**

וזה בחינת: **"שידי, שאמר לעולמו די" (חגיגה יב), דהינו: ששמח בחלקו, ואומר 'די' למה שיש לו, ואינו מתאנה יותר, שזהו בחינת 'שבירת תאות' מן שזוכין עלידי 'שמירת הברית'. [עי' לקוטי'הלכות, קדושין ג, גד].**

"ועל הרבה תחיה" (בראשית כז, מ)

סו. ח"א נו, ו - 'ארץ ישראל, היא אחת משלשה דברים שבאים עלידי יסורין' (ברכות ה). ועקר היסורים, הם המונעים הרשעים "מוצאי דבת הארץ" (במדבר יד, לו). - וצריך להכניע מתחלה אלו הרשעים, ולענש אותם ב'חרבא וקטלא', ועלידי זה יכולין אחר כך לילך לארץ ישראל.

וכן הזה לענש הרשעים - אי אפשר אלא כשקבלין הפה הזה מאדום, פי זה הפה שלו, בבחינת (בראשית כז, מ): **"ועל הרבה תחיה", "והוא יונק מ'מזל מאדים" (זהר תצא רפב).**

"תתן אמת ליעקב" (מ"ב ז, כ)

סז. ח"א נג, א - נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, כז): **"ויעקב איש תם ישב אהלים"**.

סח. ח"א מז - אמרו חז"ל (ברכות כ): פתיב (דברים י, יז): **"אשר לא ישא פנים, וכתוב (במדבר ו, כו): 'ישא ה' פניו אליך'.** אמר הקדוש ברוך הוא: איך לא אשא להם פנים, אני אמרתי (דברים ה, י): **"ואכלת ושבעת וברכת' - והם מדקדקין על עצמן בכזית ובכביצה"**.

וזהו רמז נפלא: אם ישראל מדקדקין לבלי לאכל הרבה, רק מפזית ועד כביצה - אזי הם בבחינת: **"ישא ה' פניו, ואז יש נשיאות פנים"**.

אך כשהם משקעים בתאות אכילה - אזי הסתרת פנים' חס ושלוש.

וזה פרוש (דברים לא, יז): **"והסתרת פני והיה לאכל" - פרוש: על-ידי 'תאות אכילה', הוא מסתיר פנים.**

והנה **"נשיאות פנים, הארת פנים, הוא בחינות אמת, בחינת יעקב, כמו שפתוב (מ"ב ז, כ): 'תתן אמת ליעקב'."**

וזהו שאמרנו: **כי המשקע באכילה הוא רחוק מאמת, כי הוא ב'הסתרת פנים', שהוא מדת אמת.**

והוא בחינת תפלין - כי יעקב הוא תפארת, כלליות הגנין, בחינת תפלין הנקראים פאר' (ברכות יא). ועקר עשירות בא מאמת, כמו שאמרו חז"ל (שבת קד): **"קשטא קאי" וכו'.**

והנה כל העולם כלו נזון משפע של ארץ ישראל (זהר תרומה קנז). ו'ארץ ישראל בעצמו, מקבל השפע מן אמת, שהוא מדת יעקב, בנאמר: **"תתן אמת ליעקב"**. והוא מדת תפארת, כללות הגנין. והוא בחינות שמים, אש ומים, שהוא גם כן כללות הגנין.

וכשאנו אוכלים שפע אמת' הבא דרך ארץ ישראל, ולא מחמת תאוה הנשמיות - אזי הוא בבחינת נשיאות פנים, ונזון ממדת אמת'.

וכאשר בכח אכילה זו עומד להודות ולהלל להשם - נעשה בכח זה, שתף להקדוש ברוך הוא לברא שמים וארץ, שהם בבחינת אמת, ואזי נעשה שמים וארץ חדשה" (על-פי ישעיה סו, כב), כמו שאמרו חז"ל (הקדמת הזהר ה). - כי שמים החדש נעשה על-ידי הארת פני יעקב, וה' ארץ החדשה נעשה על-ידי ארץ ישראל - שהולכת השפע דרך ארץ ישראל.

נמצא: שברא עכשו שמים ומזלות אחרים. נמצא: שמשנה הטבע שהיה מטבע במזלות הראשונים, כי עכשו נעשה מזלות חדשים. נמצא: שעל-ידי שבור תאות אכילה, נעשה מופתים ופלאות (עין בפנים).

סט. ח"א סו, ב-ג - עקר האמת הוא, כשאין האדם נצרך לבריות, כי "פיו שנצרך האדם לבריות משתנה פניו ככרום, לכמה גנין" (ברכות ו). כי קשה לו מאד להתפלל בדרבים, וטוב ונוח לו להתפלל ביחיד, כי בדרבים נופלין עליו פניות גדולות ושקרים, שעושה תנועות ושקרים בתפלתו בשביל בני אדם, מאחר שהוא נצרך להם.

ואפלו מי שאין נצרך לבריות בשביל פרנסה, כי מתפרנס משלו, אף-על-פי-כן יש שהוא נצרך לבריות בשביל כבוד, או בשביל דבר אחר, דהינו: שיש לו תאוה של כבוד ותשיבות, וכיוצא. ואזי יוכל לפל בשקר גדול בתפלתו, דהינו: לעשות תנועות בשקר בשביל בני אדם.

ויש איש פשר קצת, וירא השם במקצת, ומתבייש בעיניו לעשות שקר מגנה בתפלתו בשביל אחרים, ומתכוון להתפלל באמת. אבל האמת הוא הרבה מאד יותר מדי - וגם זה אינו אמת, כי לא נמצא הרבה אמת, כי "האמת הוא רק אחד" וכו', דהינו: להתפלל באמת לאמתו בשביל השם יתברך לבדו, אבל זה האמת של שקר הוא הרבה מאד - כי יש בזה כמה גנין וכמה מיני אמת שמוצא לעצמו לחפות על השקר.

וזהו: **"פיו שנצרך האדם לבריות" - שאז נופלים עליו פניות ושקרים - אזי "משתנה פניו לכמה גנין".** "פניו" - זה בחינת ה' אמת, שהוא בחינת פנים, בחינת (תהלים כד, ו): **"מבקשי פניו יעקב סלה"**, בחינת (מ"ב ז, כ): **"תתן אמת ליעקב"**.

דהינו: שה' אמת' שלו, שהוא בחינת פנים, נשתנה לכמה גנין - דהינו: שיש לו כמה מיני אמת' שמלביש בו השקר, דהינו: שמוצא לעצמו אמת, שפונתו בשביל כך או בשביל כך - נמצא: שנשתנה ה' פנים, שהוא אמת, לכמה גנין - כי ה' עקר האמת אינו אלא אחד כנ"ל.

ועל-ידי שיש לו פרנסה ואינו נצרך לבריות - זוכה לאמת, בחינות ע'למא דאתי, בבחינות (תהלים קמו, ה): **"אשרי שא-ל יעקב בעזרו שברו על ה' אלוקיו"**. כי כש"שברו על ה' אלוקיו", ואין נצרך לבריות - אזי "א-ל יעקב בעזרו". כי "א-ל יעקב" הוא בחינת אמת - ואזי יוכל להתפלל באמת.

ע. ח"א פז - אי-אפשר לבוא לאמונה, רק על-ידי ידאת העניש. כי מחמת שהוא ירא מהעניש, מאמין שהשם יתברך הוא תקיף ובעל היכולת ובעל הפחות כלם, ומזה בא לאמונה יותר גדולה.

נמצא: תכף פשוטה לילך בדרך הישר - צריך להיות לו יראה, הנקרא צדק. וב'צדק' פתיב (תהלים

ט, ט): "והוא ישפט תבל בצדק", לפיכך מתעוררין עליו ה'דינים'.

אך כשנבא אל האמת, הינו אל ה'יראה' הנקרא 'אמונה' - אז כל הדינין נמתקין בש'רשן.

וזהו (מ"כ ג, ט): "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם". "תתן אמת ליעקב" - הינו: לה'יראה, כי 'יעקב' הוא 'יראה', מלשון (משלי כב, ד): "יעקב ענוה יראת ה'". אז בודאי: "חסד לאברהם" - כי 'אברהם' נקרא: מי שפא לדבק עצמו להשם-יתברך, מלשון: 'אבוא רם'.

עא. ח"א צב - 'יעקב' הוא בחינת 'אמת', כמו שכתוב (מ"כ ג, ט): "תתן אמת ליעקב".

עב. ח"א קצב - 'אמת' הוא ה'פנים' של כל ה'פנים דקדשה', בבחינות (תהלים כד, ו): "מבקשי פניך יעקב סלה", בבחינות (מ"כ ג, ט): "תתן אמת ליעקב".

עג. ח"א רנא - ודע: ש'איש אמת', דהינו: שעושה מצוות בשלמות ובכל הדקדוקים בינו לבין קונו - יש לו פה להמשיך לעצמו כל הצדקות.

כי ה'צדקה' נמשכת רק אחר האמת, כי 'צדקה' הוא בחינת 'אמת', כי 'אמת' הוא 'אחד', כי אחד הוא רק אחד, כי "לפני אחד מה אתה סופר" (ספר יצירה), וכן האמת' הוא רק 'אחד' וכו'.

ועל-כן "קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל כלא חד" (זהר אחרי עג), כי השם-יתברך אמת, ותורתו אמת, וישראל אמת, וכיון שכלם אמת - הכל אחד, כי באמת' אין בו שום שנוי, כמו שכתוב (מלאכי ג, ו): "אני ה' לא שניתי, ואתם בית יעקב לא כלייתם" - והשנוי הוא רק אצל המקבלים. אבל השם-יתברך אין בו שום שנוי חסד ושלום.

וזה בחינת 'שמש', שהוא רק פה אחד לבד, והשנוי הוא אצל המקבלים, פגון להתיך ולהקפות לקרר ולחמם וכו'. וזה בחינת 'צדקה', שהיא בחינת 'שמש', בחינת 'אמת' כנ"ל, בחינת (מלאכי ג, ט): "וזהרה לכם יראי שמי שמש צדקה".

וזה שאמרנו חז"ל (ברכות ו): "פיון שנצרך אדם לבריות, פניו משתנין לכמה גונין" - כי על-ידי ה'צדקה' באים כמה 'שנויים', והכל הוא רק מחמת המקבלים, שנשתנין פניהם לכמה גונין.

יש שנשתנה פניו מחמת 'צדקות', באשר שאינו ראוי לו שיצטרך לבריות, ויש מחמת 'קטנות', על שהוא נצטרך לבריות וכו', כל אחד לפי בחינתו פן נשתנין פניהם.

אבל ה'צדקה' שהוא בחינת 'אמת', בחינת 'שמש' כנ"ל, הוא רק פה אחד לבד, ואין פה שנוי - ועל-כן מושכת עצמה ל'אמת' כנ"ל.

'ויעקב' שהוא בחינת 'אמת', כמו שכתוב (מ"כ ג, ט): "תתן אמת ליעקב", נאמר בו (בראשית לב, לב): "וזהרה לו השמש" - כי 'שמש' היא בחינת 'צדקה' כנ"ל.

הינו: ש'יעקב' על-ידי האמת' - היה לו פה להמשיך ולהזריח לעצמו כל הצדקות, שהם בחינת 'שמש'.

וזה: "וזהרה לו השמש" - לו' דיקא. [תפלה י]

עד. ח"ב ב, ד - כשזוכין לבחינת 'תודה הלכה' - על-ידי-זה נתגלה 'אורייתא' ומאיר בה'דבור'.

כי מתחלה פשה'דמים' שוטפין על ה'לב', הוא בחינת 'פגם-האמת', בבחינת (משלי כט, י): "אנשי דמים ישנאו תם".

אבל אחר-כך פשיזצאין מהצרה, שזה בחינת 'תודה הלכה' - אזי מאיר האמת', בבחינת (מ"כ ג, ט): "תתן אמת ליעקב, חסד לאברהם".

"חסד לאברהם" - הינו: 'הלכות', שהם בחינת 'חסד', כמו שאמרנו רז"ל (פתבות צו): "כל המונע תלמידו מלשמשו, פאלו מונע ממנו חסד" וכו'. ומאיר האמת' ומשלים ה'דבור' - כי עקר 'שלמות הדבור' על-ידי 'אמת', כי "קשטא קאי" (שבת קד).

עה. שיחות שאחרי ספורי מעשיות - 'אמת' הוא בחינת 'יעקב'. כמו שכתוב (מ"כ כ, ז): "תתן אמת ליעקב".

עו. שיחות שאחרי ספורי מעשיות - ודע: שיש שני שכליות. והם בחינת "אחור וקדם" (תהלים קלט, ח) - הינו: שיש שכל שמגיע לאדם לפי הזמן, וכל מה שזקן ונבא בימים יותר, הוא יודע יותר, בבחינת (איוב לב, ז): "ימים ידברו". וזה ה'שכל' הוא בחינת 'אחור', שפא באחור הזמן, כי לזה השכל צריך זמן.

אבל יש שכל שפא לאדם בשפע גדול, במהירות גדול, בפחות מרגע. כי הוא למעלה מהזמן, ואין צריך שום זמן לזה השכל. וזה ה'שכל' הוא בחינת 'פנים'. והוא בחינת 'יעקב', בחינת 'אמת', בבחינת (תהלים כד, ו): "מבקשי פניך יעקב סלה" (עין לקוטי-מוה"ר ח"א כא).

עניני 'שבת-קדש' ח"ב

א. ח"א יד, ה - וזה (שבת ק"ט. על ישעיה נח, יג): "וכבדתו", כפדהו בכסות נקי". "כסות נקי" - הינו: להשליך ה'בגדים-הצואים'.

כי זה עקר 'כבוד השם-יתברך, אם "תוציא יקר מזולל" (ירמיה טו, יט), להחזיר בני-אדם בתשובה, ולהמשיך נשמות הגרים.

וגרים שמתגוררין, הם באים תחת פנפי השכינה, ובשביל זה נקרא גר צדק (הקדמת הזוהר יג: לד"ה צו).

וזוה שמוכבא בזהר (יתרו צג): "פסות נקי, דא פנפי מצוה" - הינו: 'שכינה', הנקראת 'מצוה', בבחינות (תהלים קיט): "כל מצותיך צדק".

וזוהו: "וכפדתו" - שזוה עקר פבודו, שיכנים גרים תחת 'פנפי השכינה'.

ב. ח"א יד, י - "ליום הגנו" (תהלים פא, ד). "ליום" - זה בחינת 'שלוש-בית', כי 'יום' הוא בחינת 'אור', כמו שפיתוב (בראשית א, ה): "ויקרא אלוקים לאור יום", ו'אור' הוא 'שלוש-בית', כמו שאמרו חז"ל (שבת כג): "גרי-שבת קודם לקדושי-היום" - כי 'שלוש-בית' קודם.

ג. ח"א יז, ו - פשמתגברים העכו"ם ואינם מניחים לישראל לעשות מצוות, כמו שהיה נמצא (ראש-השנה יט. בבא-בבא ס: מעילה יז): "שגזרו שלא ימולו את בניהם, ושיחללו את השבת". נמצא: שה'טוב' שהיו ישראל צריכין לעשות, הוא 'פבוש' תחת ידם.

וכן פשמונעין את ישראל מעבודת-השם יתברך על-ידי גרמא שגורמין, על-ידי המסים וארנוניות שמטילין עליהם, וכן על-ידי שמונעין טובות מישראל, שעל-ידי פליזה נכבש ה'טוב' תחת ידם, דהינו 'חלקי נשמות ישראל'.

ובתחלה זה ה'טוב הכבוש' אצלם - זוכר שבא מקום קדוש ועליון מאד. אך אחר-כך, הם מתגברין על זה ה'טוב', וכובשים אותו תחת ידם - עד שנתפס ונקשר אצלם - עד שה'טוב' בעצמו שוכח מעלתו וכו'.

ועל-ידי ה'דבור הישראלי', שיוצא ונכתב בספריהם וכו' (ענין בפנים), אזי זה ה'טוב הכבוש' שם, מוצא אותו בספריהם, דהינו: שמוצא שם הפך אמונתם. ואזי נזכר זה הטוב את מעלתו, איך שבא מקום עליון מאד וכו' וכו'. וזה הוא בחינת הגרים שבאים להתגורר וכו'.

ד. ח"א יט, ד-ה ט [ענין שנים מקרא ואחד תרגום ורחיצת מים חמין בערב-שבת] - גדל יקר הערך של 'לשון-הקדש' - "שבו נברא העולם" (בראשית-רבה יח, ד). וה'רע-הכולל' שכל הרעות של שבעים-לשון פלולין בו, דהינו תבערת המדורה של 'תאות-נאוף' - נופל ונתבטל ואין לו שליטה, על-ידי 'לשון-הקדש' וכו'.

וזוה בחינת 'תקוני-הברית' וכו' - כי ב'לשון-הקדש' תלוי 'תקוני-הברית' וכו'. הינו: 'תקוני-הברית' ו'שלמות לשון-הקדש', תלויים זה בזה.

ודע: ש'פכלות הרע של שבעים-לשון' - אי-אפשר להם לינק מ'לשון-הקדש', אלא על-ידי בחינת 'עץ הדעת טוב ורע' (בראשית ב, ט) - שעל-ידו הוא מפתח את

ה'לשון-הקדש' ומטיל בה זקמא. ו"עץ הדעת" שיש בו שני פחות, שהן "טוב ורע" - הוא 'אמצעי' בין 'לשון-הקדש' שכלו טוב, ובין 'לשון של שבעים-עממין' שכלו רע.

ו"עץ הדעת טוב ורע" - זה לשון 'תרגום', שהוא 'אמצעי' בין 'לשון-הקדש', ובין 'לשון של שבעים-עממין'. ו'לשון עממין' פשוטים לינק מ'לשון-הקדש' - אי-אפשר להם לינק ממנו, אלא על-ידי לשון 'תרגום'. כי לשון 'תרגום' יש בו 'טוב ורע' וכו' - כי עקר תגברת הקלפה, אינו אלא על-ידי 'לשון תרגום' וכו'.

ועקר בנינה ושלמות של 'לשון-הקדש' - אינו אלא על-ידי שמפילין הרע של התרגום, ומעלין את ה'טוב' שבתרגום 'ל'לשון-הקדש' - שעל-ידי-זה נשלם 'לשון-הקדש', ונופלין כל השבעים-לשון.

ומי שיש לו 'שלמות לשון-הקדש' - מקרר את חמימותו ב'לשון-הקדש' וכו'. אבל מי שאין לו 'שלמות לשון-הקדש' - אזי ה'זוהר-סערה' מקרר אותו מ'מקרה-לילה' בשנה וכו'. כי על-ידי 'שלמות לשון-הקדש', זוכין ל'תקוני-הברית', פנ"ל.

ו'אלישעי' היה יורש מ'אליהו', רוח-הקדש, ועל-ידי-זה היה מקבל ממנו 'שלמות לשון-הקדש', בבחינת (מלכים-ב, ט): "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי".

"פי שנים" - הינו 'לשון-הקדש' - כי "שנים מקרא ואחד תרגום" (ברכות ח). על-ידי-זה בתיב בה (שם ד, ט): "איש קדוש עבר עלינו תמיד", "שלא ראתה קרי על סדינו" (ברכות י), כי על-ידי 'שלמות לשון-הקדש', נצולין מ'מקרה-לילה' וזוכין ל'תקוני-הברית', פנ"ל, וכו'.

וזוה שבקש דוד (תהלים קמ, י): "ראש מספי עמל שפתימו יכסימו". "ראש מספי" - הוא בחינת (יחזקאל א, ד-ז): "ננה לו סביב" - שהוא 'ראש' ה'מסבבין' את הקדשה. "עמל שפתימו יכסימו" - העמל והרע שבו יתבטל.

ועל 'שאר לשונות העמים' - 'ימוטו עליהם גחלים באש יפלים' (תהלים שם, יא) - כי "מהאש יצאו והאש תאכלם" (יחזקאל טו, ז). הינו: כי בחינת 'ננה', בחינת 'תרגום' - צריכין שיתברר, שיפיל הרע שבו, וה'טוב' שבו יתברר ויעלה, ויהיה נכלל בתוך הקדשה, ב'לשון-הקדש'. ו'שאר לשונות העמים', שהם בחינת 'רע גמור' - צריכין לכלותם לגמרי, בבחינת: "ימוטו עליהם גחלים" וכו' פנ"ל.

וזוה בחינת (זהר ויקהל רג): "שלהובא דאשא היורדת בערבי-שבת על ראש הקלפות" - שלא יכללו בנגה לינק מהקדשה.

פרוש: פי בערב־שבת, בכניסת שבת, נכלל גנה בקדשה, ואז רוצין גם שאר הקלפות הטמאות לגמרי, לעלות אל הקדשה, ואז יורד 'שלהובא דאשא' על ראשם, ונופלים למטה - שזהו: "סוד פונת רחיצת מים חמין בערב־שבת", כמבאר ב'פונות' (פריעץ חיים, שבת פ"ג).

[השלקמה מכתביד מזהרנ"ת ז"ל: וזהו פונת 'קריאת שנים מקרא ואחד תרגום' - פדי להעלות ה'גנה' שהוא בחינת 'תרגום', ל'קדשה'. ולכן עקר הקריאה, מצוטה בערב־שבת קדש אחר חצות, כידוע ליודעייהו (פריעץ חיים, שם)].

וזהו בחינה הנ"ל: שצריכין לברר ה'טוב שבתרגום', בחינת 'גנה' - שיהיה נכלל ב'לשון־הקדש'. ו'שאר לשונות העפוש', בחינת 'רע גמור' - צריכין להפילם ולבטלם לגמרי.

וכשמעלה ה'טוב שבתרגום', ומשלים את ה'לשון־הקדש' שבו נברא העולם - על־ידי־זה נתעוררין ונתגדלין הכח של ה'אותיות' של 'לשון־הקדש' שיש בכל דבר שבעולם וכו'. כי כפי השלמות שמשלים ה'דבור של 'לשון־הקדש', שהוא בחינת שבירת ובטול 'תאות־נאוף' - בן נתגדל ונתעורר כח השם שב'מעשה־בראשית' - שהם ה'אותיות' שיש בכל דבר ודבר שבעולם.

וזה (חבוקיג ג ב): "ה' פעלך בקרב שנים חייהו" (עין בפנים פרוש תחלת הפסוק הזה). "חייהו", פ'רש רש"י: "עוררהו" - הינו: שנתעורר 'פעלך', הינו: 'כח מעשה־בראשית' נתעורר 'בקרב שנים'. "אל תקרי בקרב שנים, אלא 'בקרב שנים'" (סוטה מט). - "שנים מקרא" - דהינו: 'לשון־הקדש'. על־ידי 'לשון־הקדש' בשלמות וכו', נתעורר ונתנוצץ 'כח מעשה בראשית' שנברא על־ידי 'לשון־הקדש'.

[ב'לקוטי־עצות' ברית יב: 'תקוני־הברית', ושלמות לשון־הקדש' - תלויים זה בזה. וכפי מה שמרביין לדבר 'דבורים קדושים' שהם בחינת 'לשון־הקדש', כמו־כן זוכין ל'תקוני־הברית'. וכפי 'תקוני־הברית', בן זוכין לשלמות לשון־הקדש' וכו'].

[ב'לקוטי־עצות' שבת א: 'רחיצת מים חמין' בערב־שבת־קדש, היא בחינת 'תקוני־הברית'. וכן 'קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום', היא גם־כן בחינת 'תקוני־הברית'].

[ב'חיי־מוהר"ן' קפד; וב'ימי־מוהרנ"ת' ח"א ט: דרבו של רבנו ז"ל היה תמיד, לילך למרחץ ביום ששי, תכף סמוך אחר חצות].

[ב'חיי־מוהר"ן' רלא: שמעתי מאחד ששמע מרבנו ז"ל: שספר לו מעצם הקדשה שלו בילדותו, שבהיותו ילד קטן, רצה להיות רב־שמים והיה חפץ לקבל שבת בקדשה גדולה פראוי, והלך למרחץ, וטבל בזריזות סמוך אחר חצות מיד. ויצא מהטבילה, ובא לביתו ולבש בגדי־שבת, ונכנס לבית־המדרש וכו'. כמדמה שאמר: שהיה אז בן שש שנים.

[בשיח־שרפיי־קדש החדש ח"ג תמט: הקפיד רבנו ז"ל: שיקראו שנים מקרא ואחד תרגום, בערב־שבת דיקא. - ושם ב'הערה' ב, מביא מכתב מרבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל (נחלי־אמונה מכתב י): שמעתי מאבי, ששמע מזהרנ"ת בשם רבנו זצ"ל וכו', בענין השלמות הפרשה המחייבת בדברי רבותינו ז"ל, ועל־פי האריז"ל - בערב־שבת דיקא.

וב'חכמה־ותבונה' סימן א: ואם עיקר קריאתה ונתינתה הוא ביום־השבת וכו', שאז תתגלה עצם התורה כפי ההכנה לזה ב'השלמת הפרשה' וכו', כנודע מאזהרתו ומאזהרת האריז"ל שהזהירו מאד על אודות ההכנה הזאת שמחייבת להיות ביום הששי, אם לא באנס גדול (שערי־פונות, 'שבת' דרוש א). (עין 'לקוטי־הלכות', קדושה־דסדרא ג, כח - בענין ההכנה הזו של העברת הסדרא) - (ועין לשון מזהרנ"ת ז"ל ב'לקוטי־תפלות' ח"א יט, המובא להלן).

וב'ימי־מוהרנ"ת' ח"ב פ: שמוהרנ"ת ז"ל בדרך נסיעתו לארץ־ישראל, כשהיה מטרד מאד בערב־שבת בהכנת הנסיעה להספינה לאיסטנבול - קרא אז הפרשה 'שנים מקרא ואחד תרגום', בשבת בבקר אחרי קדוש, לפני הסעדה. (כשהיה כבר על הספינה, לפני שהספינה התחיל לנסע - עירשם הספור בפנים).

ובשיח־שרפיי־קדש החדש ח"ג תנ: לעתים קרא מזהרנ"ת בימות־ההרף, 'שנים מקרא ואחד תרגום', ביום הששי באשמרת־הבקר. וכששאלוהו: "והרי ההנהגה זו איננה על־פי דברי האריז"ל!?" (פי על־פי האריז"ל נכון לומר שמו"ת לאחר חצות, כמבאר ב'פריעץ־חיים', שבת פ"ג) - השיב: "לא את הכל עושים אנו על־פי דברי האריז"ל!"

גם לעת זקנתו של מזהרנ"ת ז"ל, בהיותו כבר הלוש, קרא סדר 'שנים מקרא ואחד תרגום', ביום ששי לפני חצות היום, בהיותו עדין מעטר בתפלין דרבנותם].

[בשיח־שרפיי־קדש ח"ד שעה: איש אחד מטבריה אמר פעם לרבי דוד שעכטער ז"ל: אני איני יכול יותר להתנגד על אנשי חסידי ברסלב, כי ראיתי פעם איך שרבי ישראל מקארדאן ז"ל עובר על הפרשה 'שנים מקרא ואחד תרגום'!].

[בשיח־שרפיי־קדש ח"ו תנט: רבי לוי יצחק בענדער ז"ל, היה מקפיד מאד בקריאת 'שנים מקרא ואחד תרגום' - שהיה קורא את הקריאה, ולומד עמה פרוש רש"י תכף לאחריה, ומבלי להפסיק משך כל הזמן בדבור.

פעם בסוף ימיו, כשנחלש כבר ראיתו, חל אז יום פורים בשבת, ואמר אחר־כך: שהודה להשם על שזכה לקרות את הקריאה הארצה של פרשת 'כי תשא', בליל־ששי אחר קימת חצות, מתוך יסורין ובקשי גדול, על אף שלקח לו הדבר זמן רב כמה שעות מחמת אריכות הפרשה. ואמר: שנהג זה קבל מרבי ישראל כהן הי"ד, שהשריש בו ענין קריאת שמו"ת בהקפדה גדולה, וכמבאר בשלחן־ערוך].

ובשיח־שרפיי־קדש ח"ו תקו: אג"ש היו מקפידים לכתחלה, לקרות 'שנים מקרא ואחד תרגום', לאחר הצהרים של יום הששי, ודוקא לאחר טבילת המקנה].

(אמר הפלקט: עין בשלחן־ערוך הלכות שבת סימן רפ"ה, ובאחרונים, דיני העברת הסדרא 'שנים מקרא ואחד תרגום' - מה לכתחלה ומה דיעבד. וכל הנ"ל הוא רק לחזק לקיים המצוה פתקונו בשלמות. וכל אחד ולמד ההלכות בפנים). [תפלה א]

לקוטי תפלות על התורה - פרשת תולדות

תפלות בענין: להמתיק גבורות יצחק | נשזה קם זה נופל | ויצא הראשון אדמוני | פלו נאדרת שער, עשו איש שער | עקב עשו ועקב יעקב | ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי | קלפת עשו | נתן אמת ליעקב | דמעות של עשו

ב] לקוטי תפלות ח"א נו
 (על-פי לקוטי מוה"רן ח"א נו, 'שאלו רבי יוסי בן קסמא' - לעיל 'פרשת תולדות' אות יא)
"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)
"נשזה קם זה נופל" (רש"י)
 שהשם יתברך יכניע 'שער של ארם' נפילה אחר נפילה - המה יכרעו ויפלו, ואנחנו נקום ונתעודד

ותמהר ותחיש לנאכלנו, ותביא לנו את משיח צדקנו. ותכניע ותשבר ותמגר ותכלה, את 'שער של ארם', נפילה אחר נפילה, ויפלו ולא יקומו, המה יכרעו ויפלו, ואנחנו נקום ונתעודד, "וישכן ישראל בטה בדם".

ג] לקוטי תפלות ח"ב ה
 (על-פי לקוטי מוה"רן ח"ב ה, 'תקעו אמונה' - לעיל 'פרשת תולדות' אות יב)
"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)
"נשזה קם זה נופל" (רש"י)
 שנוכה לחזק ולגדל את ה'אמונה הקדושה' - עד שיפלו ויתבטלו כל ה'אמונות פוזביות' שב'עולם' ויתוספו 'גרים רבים' בכל עת

ותעזרנו ותזכנו, ותתן לנו כח, לחזק ולגדל את ה'אמונה הקדושה, בכל עז ותעצמות, עד אשר יפלו ויתבטלו כל ה'אמונות פוזביות' שב'עולם', כלם יכרעו ויפלו, ולכבוד שמה יקר יתנו, ותעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות יפרתון, לתקן עולם במלכות ש"י, וכל בני בשר יקראו בשמה, להפנות אליה כל רשעי ארץ.

ויתוספו 'גרים רבים' בכל עת, 'גרי צדק' על בני ישראל עמה, ורבים מעמי ארץ יהיו מתיידיים ומתגידים לשמה הגדול באמת, ויאתיו כל לעבדה, ויפירו כח מלכותה, ויהיה נעשין גרים בכח ובפעל. וגם אותם שלא יזכו להתגיד, יפירו וידעו בכל מקום שהם, את יקר תפארת גדלתה.

וידעו כל באי עולם, שיש יחיד קדמו, יתברך ויתעלה שמו לעולמי עד ולנצח נצחים. וישתוקקו כלם לאמונתה האמתית, וידעו כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר

א] לקוטי תפלות ח"א צג
 (על-פי לקוטי מוה"רן ח"א צג, 'רוקמה על השמים' - לעיל 'פרשת תולדות' אות א; יז; מג; ס)
- להמתיק גבורות יצחק -
 שנוכה להנצל מדינים הקשים של הסטרא-אחרא - ושנוכה לעסק בתורה, באפן שנוכה להמתיק על-ידי-זה כל הדינים הקדושים, 'גבורות יצחק' - שיתהפכו לחסדים גמורים

ותרחם עלי ברחמיך הרבים, ברחמיך הגדולים, ותבטל מעלי כל מיני דינים שב'עולם'. ותשמרני ותצילני תמיד, מפל ה'דינים הקשים' הנמשכין מסטרא-ד'מסאבא מזהמת-הנהש.

אנא ה', רחמיך רבים מאד, אל תעשה עמי כחטאי ולא תגמל עמי כעונותי. ועשה את אשר תעשה, ברחמיך הרבים, ו"שמרה נפשי והצילני", מ'דינים הקשים' האלו, הנמשכין דרך הסטרא-אחרא.

ותרחם עלי, ותהיה בעזרי, ותתן לי דעת ושכל דקדשה, לעסק בתורתך באמת, באפן שאזכה להמתיק גם כל ה'דינים הקדושים' הנמשכין דרך הקדשה, שהם בחינות 'גבורות יצחק', אשר כל אלו ה'דינים הקדושים' הם לטובה, גם אותם אזכה להמתיק, שיתהפכו לחסדים גמורים, מפל-ישכן שלא ישתלשל מהם חסיושלום, שום 'דינים קשים' רחמנא-לצלן.

רבונן של עולם, האומר לעולמו די יאמר לצרותי די. וירחם עלי ברחמיך המרבים, ברחמיך הגדולים, בכח הרחמים שחתרו והשיגו כל הצדיקים האמתיים, וימתיק ויבטל כל הדינים, מעלי, ומעל כל בני ביתי, ומעל כל הנלוים אלי, ומעל כל ישראל.

אין מי שיעמד בעדנו עתה בדור הזה בעוקבות משיחא, באחרית הימים האלה, בעת צרה הזאת, כי אם כח וזכות כל השבעה רועים וכל הצדיקים שוכני עפר, כחם וזכותם הגדול יגנו עלינו, וימליצו טוב בעדנו, ויעשו כחכמתם הגדולה, וברחמיהם המרבים, וימתיקו ויבטלו מעלינו כל מיני דינים שב'עולם', באפן שנוכה מעתה להתקרב להשם יתברך באמת.

כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, הִי אֶלְקֵי יִשְׂרָאֵל מְלֶכֶךְ
 "וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה".

☉ [ד] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב מ"ח ☉

(על-פי שיחות-ה"רן פט, 'לדבק עצמו ב"ג מדות של רחמים' -
 לעיל 'פרשת תולדות' אות יט)

"וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי" (בראשית כה, כה)

'אָדוּם' נִקְרָא 'רִאשׁוֹן' (פסחים ה.)

שְׁנֵזֶכָה שֶׁה'עוֹנוֹת הָרִאשׁוֹנִים' שֶׁל כָּל חַבִּילָה שֶׁל עֲבֵרוֹת -
 יִתֵּן הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עַל 'עֵשׂוֹ אָדוּם' - שֶׁהוּא הַגּוֹרֵם הָרִאשׁוֹן,
 לְכָל הָעוֹנוֹת הָרִאשׁוֹנִים וְהָאֲחֵרִים

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מָה אוֹמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה
 אֲסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. אַתָּה יוֹדֵעַ כַּמָּה
 וּכַמָּה חֲטָאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, וּפְגָמִים גְּדוֹלִים
 וְנוֹרָאִים, שֶׁעֲשִׂיתִי מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, עַד אֲשֶׁר
 נַעֲשׂוּ מֵהֶם כַּמָּה וּכַמָּה חַבִּילוֹת חַבִּילוֹת שֶׁל עֲבֵרוֹת.

וְאַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ כָּל עֲבֵרָה וְעֲבֵרָה, אֵיךְ נִגְרְרָה
 וְנִמְשָׁכָה מִהָעֲבֵרָה הָרִאשׁוֹנָה הַשְּׂכִיבָה אֵלֶיךָ,
 וְכֵן מֵעֲבֵרָה לְעֲבֵרָה הַסְמוּכָה לָהּ, עַד אֲשֶׁר נַעֲשִׂית
 חַבִּילָה שֶׁל עֲבֵרוֹת. וּבְעוֹנוֹת־הַרְבִּיּוֹת חֲזַרְתִּי וְעֲשִׂיתִי
 מִחֲדָשׁ עֲבֵרָה, שֶׁהִיא רִאשׁוֹנָה לְחַבִּילָה שְׁנִיָּה, כִּי עַל־
 יְדֵהּ חֲזַרוּ וְנִמְשָׁכוּ וְנִגְרְרוּ כַּמָּה וּכַמָּה עֲבֵרוֹת, וְעֲבֵרוֹת
 מֵעֲבֵרוֹת, רַחֲמָנָא־לְעֻלְמוֹ, עַד שֶׁחֲזַרְהָ וְנַעֲשִׂית חַבִּילָה
 שְׁנִיָּה שֶׁל עֲבֵרוֹת. וְכֵן עֲשִׂיתִי כַּמָּה פְּעָמִים, עַד אֲשֶׁר
 "הִשְׁתַּרְגּוּ עָלַי עַל צוֹאֲרֵי" חַבִּילוֹת חַבִּילוֹת שֶׁל
 עֲבֵרוֹת.

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוֹ דַּעֲלָמָא
 כֻּלָּא, מִי כַּמוֹךָ מְרַבֵּה לְהַטִּיב, מִי כַּמוֹךָ רַב
 לְהוֹשִׁיעַ, רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הַרְחָמִים. עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ,
 וְסַלַח לָנוּ, וּמַחַל לָנוּ, וּכְפַר לָנוּ, כָּל הָעוֹנוֹת
 הָרִאשׁוֹנִים שֶׁבְּכָל חַבִּילָה וְחַבִּילָה, וְתַעֲבִיר רִאשׁוֹן
 רִאשׁוֹן, בְּאִפּוֹן שֶׁכָּל הָעוֹנוֹת הַנִּשְׁאָרִים שֶׁבְּכָל חַבִּילָה
 וְחַבִּילָה, יִשׁוּבוּ אֵלֶיךָ, וְלֹא יִקְטַרְגּוּ עוֹד עָלֵינוּ כָּלֵל.

וְאַתָּה תְּרַחֵם עָלֵינוּ, וְתַחֲזֵר וְתִתֵּן אוֹתָם, עַל
 הָרִאשׁוֹן לְעוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים, שֶׁהוּא 'עֵשׂוֹ'
 הוּא 'אָדוּם', אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בְּגָלוֹת אֲצֻלוֹ, אֲשֶׁר הוּא
 הַצּוֹרֵם הָרִאשׁוֹן לְכָל הָעוֹנוֹת הָרִאשׁוֹנִים וְהָאֲחֵרִים,
 עַל־יְדֵי עַצְם הַגָּלוֹת הַמֵּר שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם,
 אֲשֶׁר "כָּשַׁל כַּח הַסַּבֵּל", אֲשֶׁר כַּמַּעֲט בְּכָל יוֹם
 מוֹצִיאֵיךְ הַדְּמִים מִקְּרֵב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי רַבּוּי
 הַמַּסִּים וְאַרְנוֹנוּת, וְהַנְּתִינּוֹת שׁוֹנוֹת, וְהַגְּזִילוֹת,
 וְהַשְּׁחָדִים, שֶׁמוֹצִיאֵיךְ מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֹאת הִיא

בְּעוֹבְרָנוּ, כִּי עַל־יְדֵי־יָזָה בָּאֵנוּ לְכַמָּה וּכַמָּה עוֹנוֹת,
 כַּאֲשֶׁר הוֹדַעְתָּ לָנוּ עַל־יְדֵי חֲכָמֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים.

"זְכוּר רַחֲמֶיךָ ה' וְחַסְדֶיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הָמָּה. אֲלֵךְ
 תִּזְכָּר לָנוּ עוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים, מֵהֵרָ יִקְדְּמוּנוּ
 רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ מְאֹד. אַתָּה ה' לֹא תִכְלֹא רַחֲמֶיךָ
 מִמֶּנִּי, חַסְדֶיךָ וְאַמְתֶיךָ תִּמְיֵד יִצְרוּנִי. יִהְיוּ לְרִצּוֹן אִמְרֵי־
 כִּי וְהִגִּינוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי".

☉ [ה] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א ח ☉

(על-פי לקוטי-מוה"רן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זָהָב' -
 לעיל 'פרשת תולדות' אות יג)

"בָּלוּ נְאֻדַּרְת שְׁעָר" (בראשית כה, כה) - "מֵלֵא שְׁעָר, כְּטֹלֵת

שֶׁל צֶמֶר" (רש"י) - "הֵן עֵשׂוֹ אַחִי אִישׁ שְׁעָר" (בראשית כז, יא)

שְׁנֵזֶכָה לְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַשּׁוֹנְאִים, הַמִּתְנַגְּדִים עַל הַצְּדִיקִי
 אֲמַת - וְשְׁנֵזֶכָה עַל־יְדֵי 'מִצּוֹת צִיצִית', לְהַמְשִׁיךְ הַ'רוּחַ־חַיִּים'
 דְּקִדְּשָׁה, וְלְהַכְנִיעַ "עֵשׂוֹ אִישׁ שְׁעָר"

אֲנֵא ה', עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, וְלְמַעַן
 הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּים, וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ כַּח
 וְגִבּוֹרָה מֵהֶם בְּרַחֲמֶיךָ, לְחִיּוֹתֵנוּ וְלִאֲמַצְנוּ לְזַכּוֹת
 אוֹתָנוּ, לְזַכּוֹת בְּכַח הַצְּדִיק־הָאֲמַת, לְהַתְגַּבֵּר עַל
 כָּל הַשּׁוֹנְאִים הַמִּתְנַגְּדִים עַל הָאֲמַת.

וְתִשְׁבֵּר וְתִכְנִיעַ, אֵת כָּל הַצְּנוּרוֹת שֶׁל
 הַרְשָׁעִים, שֶׁהֵם הַמַּדּוֹת רְעוֹת
 שֶׁהַתְגַּבְּרוּ עָלֵיהֶם, וְעַל־יְדֵי־יָזָה תִּשְׁפִּיל הַרְשָׁעִים
 עַד־י אֶרֶץ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם שׁוּם כַּח לְהַתְגַּבֵּר עָלֵינוּ
 חִסְיוֹשְׁלוֹם, "וְלֹא תַעֲשִׂינָה יְדֵיהֶם תּוֹשִׁיָה, יִבְשׂוּ
 וַיִּבְהָלוּ מְאֹד כָּל אוֹיְבֵי יִשׁוּבוּ יִבְשׂוּ רַגְע".

וְתַעֲזָרְנוּ לְקִים מִצּוֹת צִיצִית כְּתַקוּנָה
 בְּשַׁלְמוֹת. בְּכָל פְּרֻטָּה וְדִקְדוּקָה
 וְתִרְנִי"ג מִצּוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ, וּבְכַוְנָה שְׁלֵמָה כְּרִאוּי,
 וּבְלֵב טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה.

בְּאִפּוֹן שְׁנֵזֶכָה לְהַמְשִׁיךְ הַ'רוּחַ־חַיִּים' דְּקִדְּשָׁה,
 עַל־יְדֵי 'מִצּוֹת צִיצִית', לְמַלְאֵת כָּל
 הַחֲסְרוֹנוֹת שֶׁחָסַר לָנוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנוּת, בְּגוֹף
 וּנְפֶשׁ.

וְתִאֲחַז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְתִנְעַר רְשָׁעִים מִמֶּנָּה.
 וְתִשְׁבֵּר וְתִמְגַּר וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁפִּיל, אֵת
 "אִישׁ צַר וְאוֹיֵב", הוּא "עֵשׂוֹ אִישׁ שְׁעָר", וְתוֹצִיא
 בְּלַעֲזוֹ מִפִּי.

❁ [ו] לקוטי תפלות ח"ב ח ❁

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה' - לעיל 'פרשת תולדות' אות כ)

"וידו אחזת בעקב עשיו" (בראשית כה, כו)

שנזכה להכניע עקב עשיו הרשע, שהוא מזונא דגופא, תאזת אכילה - ולהגביר עליו עקב דקדשה, קדשת יעקב אבינו, שהוא מזונא דנשמתא

ובכן תרחם עלי ברחמיך הרבים ובהסדיך הגדולים, ותזכנו לבטל ולשבר תאזת אכילה לגמרי באמת. ואזכה להכניע מזונא דגופא, ולגבר ולחזק ולאמץ בכל עז ותעצומות מזונא דנשמתא.

רבנו של עולם, אתה יודע גדל חלישות נשמותינו, אשר נחלשו מאד מאד בעונותינו הרבים והעצומים מאד, עד אשר כל משכבנו נהפך בחלינו, אשר אי אפשר להעריך ולספר כלל, עד אשר "כשל כח הסבל".

מלא רחמים בכליעת, הוספה על נפשנו ורוחנו ונשמותינו, וחזקם ואמצם ביראתך הקדושה, ותשפיע עליהם, ותשקם משקיא דגנתא דעדן. ותמשיך עליהם ריח טובה, ריח גן עדן, עד אשר כל מעשינו הרעים כלם יתהפכו לזכיות בהסדך הגדול, ויעלו ריח טוב לפניך, כמו שפתוב: "נרדי נתן ריחו". ואמרו רבותינו זכרונם לברכה: "עזב לא נאמר, אלא נתן". ויקים בנו מקרא שפתוב: "רויץ מדשן ביתך, ונחל עדניך תשקם".

ותעזרנו להכניע ולשבר ולבטל, עקב דסטרא אחרא, עקב של עשיו הרשע, שהוא תאזת אכילה ושתיה מזונא דגופא, ולהגביר עליו עקב דקדשה, שהוא קדשת יעקב אבינו עליו השלום, שהוא עקב ענוה יראת ה'. שהוא מזונא דנשמתא. ותהיה כל אכילתי ושתיתי, בשביל קיום הנפש לבד, כמו שפתוב: "צדיק אוכל לשבע נפשו".

ויתגבר ויתעלה ויתחזק ויתאמץ ה"קול קול יעקב", על "הידים ידי עשיו". ויקים מקרא שפתוב: "וידו אחזת בעקב עשיו". וימשך עלינו הנהר היוצא מעדן להשקות את הגן, ועל ידי זיה נזכה להעלות ריח טוב לפניך.

❁ [ז] לקוטי תפלות ח"ב ה ❁

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה' - לעיל 'פרשת תולדות' אות מח)

"ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי" (בראשית כז, ד)

"מפקודין דעשה" (תקוני יזוהר נא. נב. נה.)

שנזכה לעשות להשם יתברך מטעמים טובים כאשר אהבת

ונזכה להרבות במצות ובמעשים טובים בכל השנה, עד שנזכה שתטעם בראשי השנה, טעם מצותינו ומעשינו הטובים. ותזכנו ברחמיך לתקן ולעשות לך מטעמים טובים כאשר אהבת, "מפקודין דעשה". ותהיה ידך פשוטה לקבל שבים, ותחזירנו ותקבלנו בתשובה שלמה לפניך.

❁ [ח] לקוטי תפלות ח"ב מב ❁

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"ב מב, 'על ידי תקוני הברית' - לעיל 'פרשת תולדות' אות מט)

"ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי" (בראשית כז, ד)

"מפקודין דעשה" (תקוני יזוהר נא. נב. נה.)

שהשם יתברך יזכר כל ה'שפיות דמים' שנשפכו בישראל בכלל ובפרט - ועל ידי זה יטעם ה'מטעמים' הקדושים של כל ה'מצות עשה'

וברחמיך הרבים תזכר את כל הדמים שנשפכו בישראל בכלל ובפרט, הן 'שפיות דמים' ממש, שפכו נשפך דם ישראל הרבה הרבה מאד מיום החרבן עד הנה, "שפכו דמם פמים סביבות ירושלים ואין קובר". הן 'שפיות דמים' על ידי בושות וחרפות שסבלו ישראל בכל דור. ובפרט 'שפיות דמים' הרבה של כל הקדושים והצדיקים שנשפך מהם דמם פמים.

וכל אלו הדמים, יהיו במקום תקון השחיטה לה'מטעמים של המצות, שלא יהיו בבחינת אבר מן החי, רק יהיו נתרין באכילה על ידי 'שפיות דמים' האלה.

ועל ידי זה תטעם את ה'מטעמים' הקדושים של כל ה'מצות עשה' שתקנו לפניך כל הצדיקים שבכל דור וכל ישראל בכלל. ועל ידי זה יתעורר אהבתך על עמך ישראל, ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים, ותכסה על כל הדמים באהבה הקדושה הזאת, ועל ידי זה יתכסו כל פשעינו ממילא.

☪ [ט] לקוטי תפלות ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה' - לעיל 'פרשת תולדות' אות יח)

- הצילני מקלפת עשו הרשע -

שנזכה ל'תקון המשפט' - ושלא יעלה לנו במח 'קלפת עשו הרשע'

ותעזרנו ותזכנו לתקן את המשפט, בקדשה ובטהרה גדולה, בתכלית התקון בשלמות. ותהיה עמנו תמיד. ותשמרנו ותעזרנו ותושיענו שלא נפגם את התפלין והמחין שלנו, ולא יעלה אל המה, לחות ושמונניות רעות, שהם בחינת 'טפת עשו וישמעאל'.

☪ [י] לקוטי תפלות ח"ב עט ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א נא, 'דע שעלי ידי מלחמות' - לעיל 'פרשת תולדות' אות עג)

"תתן אמת ליעקב" (מיכה ז, כ)

שנזכה בשלמות, ל'מדת האמת' של 'יעקב אבינו' עליו השלום

ותעזרנו ברחמיך הרבים, שנזכה להכלל במדתו של 'יעקב אבינו' עליו השלום שהיה מדתו אמת, ונזכה ל'מדת אמת' בשלמות.

ותזכנו לעשות כל המצוות "לפני ה' אלקיניו כאשר צונו", עם כל פריטיהם ודקדוקיהם, לשמך לבד באמת, בלי שום פניה, ובלי שום מחשבה זרה בשביל בני-אדם חסין-שלום. ונזכה להיות 'הצנע לכת' באמת, לדקדק בכל המצוות בינינו לבין קוננו, לעשותם בתכלית השלמות לשמך לבד באמת לאמתו.

ותעזרנו להתדבק ולהכלל בצדיקים אמתיים ובאנשים פשרים אנשי אמת. ויקים בנו מקרא שפתוב: "וצדקה תהיה לנו, כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני ה' אלקיניו כאשר צונו. ונאמר: "וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה". ונאמר: "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם, אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם."

☪ [יא] לקוטי תפלות ח"ב כה ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ל, 'כשבא ספר חדש' - לעיל 'פרשת תולדות' אות סא)

"וישא עשו קלו ויבך" (בראשית כז, לח)

כח הדמעות הקדושים של הצדיקים אמתיים, יעמדו כנגד כח הדמעות הרעות של עשו הרשע - ויעמדו כנגד גזרות העכו"ם ויבטלו אותם

ויבך יהי רצון מלפניך ה' אלקיניו ואלקי אבותינו, מלא רחמים, אוהב עמו ישראל, שפח

הדמעות הקדושים של הצדיקים אמתיים, שפכו הרבה ושפכו דמעות רבות לפניך כמים, עד שזכו שנתגלו להם חדושי תורה הרבה על-ידי דמעותיהם, עד אשר חברו ספרים שלמים קדושים וטהורים נפלאים ונוראים, מחדושי תורתם הקדושה שחדשו על-ידי בכיה בדמעות שליש. רחם על ישראל עמך ברחמיך הרבים, ותעורר כח הדמעות הקדושים האמתיים האלה, שיעמדו כנגד גזרות העכו"ם, ויבטלו אותם.

אנא אדון יחיד, מלא רחמים, גואל ישראל וקדושו, עזרת אבותינו אתה הוא מעולם, מנו ומושיע להם ולבניהם אחריהם בכל דור ודור. יהמו ויבכרו המון מעיך ורחמיך על עמך ישראל אשר בחרת, בעת צרה הזאת, בעוקבא דמשיחא. ותקיץ ותעורר זכות וכח הדמעות הקדושים והנוראים האלה, דמעות רבים רותחים ובווערים פאש לזהט, שפכו כל הצדיקים הקדושים לפניך מימות עולם, אשר נתחברו ספרים קדושים רבים מחדושי תורתם שחדשו, על-ידי דמעות שפכו לפניך קדם שחדשו בתורה.

זכר והבט ורחם על עמך ישראל אשר אהבת, שיעמדו אלו הדמעות הקדושים של הצדיקים, כנגד כח הדמעות הרעות של עשו הרשע, אשר כבר סבלו ישראל צרות רבות די והותר על-ידי שלש דמעות שלו.

אבינו שבשמים, אבינו אב הרחמן, הבט משמים וראה, וקבל כנגדם אלפי אלפים ורבי רבבות דמעות שליש, ששפכו ישראל לפניך מיום היותם עד הנה. ובפרט מיום הרבן ביהך עד היום הזה, ובפרט הדמעות הקדושים של הצדיקים אמתיים, שנתחברו ספרים קדושים על-ידם.

מלא רחמים, גבור ורב להושיע, תן כח להדמעות הקדושים האלה, שיעמדו אלו הדמעות הקדושים של הצדיקים, כנגד הדמעות של עשו הרשע, לבטל על-ידי זיה כל מיני גזרות קשות ורעות של העמים, הן אותם שפבר נגזרו, הן אותם שרוצים לגזר חסין-שלום. כלם תעקר ותשבר ותמגר ותבטל, בכח הדמעות הקדושים האלה של הצדיקים האמתיים.

ותעזרנו ותושיענו לעסק תמיד בספרי הצדיקים האמתיים, ולהגות בהם יומם וליילה, ונזכה להבין ולהשפיל את כל דברי תורתם הקדושה,

ולקיים דבריהם באמת. ויתפשטו ספריהם בעולם, ויפוצו מעינותיהם הוצאה.

באפן שיתעוררו בכל פעם כח דמעותיהם הקדושים שעלידיהם נתחברו ספריהם הקדושים, ויבטלו וישברו ויעקרו כל העצות רעות וכל הגזרות של העפז"ם, וכל הקמים עלינו לרעה מהרה תפר עצתם ותקלקל מחשבתם.

עשה למען שמה, עשה למען ימינה, עשה למען קדשתה, עשה למען תורתה. כי אין לנו על מי להשען, כי אם על אבינו שבשמים, ועל כח וזכות אבותינו הצדיקים הקדושים.

אבינו מלפנו, בטל מעלינו כל גזרות קשות ורעות. אבינו מלפנו הפר עצת אויבינו. "אל תתן לחית נפש תורה, חית ענייה אל תשפח לנצח. פי שחה לעפר נפשנו, דבקה לארץ בטננו. קומה עזרתה לנו, ופדנו למען הסדך".

לקוטי תפלות לשבת קדש

א [א] לקוטי תפלות ח"א יט

(ע"פ לקוטי מוהר"ן ח"א יט, תפלה לחבוק' - לעיל עניני שבת קדש אות ד)

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, מלא רחמים מלא רצון, עזרני והושיעני וזפני ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים, לקבל שבתות בשמחה גדולה, ובחדוה רבה ועצומה, וביראה ואהבה.

ותזכני לטרח בעצמי לעשות צרכי שבת בעצמי, בכח גדול ובזריזות נמרץ.

ותעזרנו תמיד, להשלים כל פרשיותינו עם הצבור, שנזפה לקרות הפרשה של השבוע, בכל ערב שבת, שנים מקרא ואחד תרגום, בכונה גדולה ועצומה, בקדשה ובטהרה, באפן שנזפה עלידיה לשלמות לשון הקדש עלידי לשון תרגום.

ונזכרה ברחמיך הרבים, שיהיה נמשך עלינו קדשת שבת קדש, עלידי רחיצת המין והטבילה של ערב שבת קדש. ותהיה בעזרי, שלא אבטל לעולם הרחיצה והטבילה של ערב שבת. וכשם שאני רוחץ וטובל עצמי בעולם הזה, כן תטהר ותקדש את גופי ונפשי ורוחי ונשמותי בקדשתך העליונה.

ותמשיך רשפי שלהבתיה, מאש הקדושה שלמעלה האוכלת ושורפת כל מיני אש. ועלידיה תבער ותשרף ותבטל ממני, ומכל עמך בית ישראל, את כל תערובות הרע שנתערב ונאחז בנו, עלידי פגם "עץ הדעת טוב ורע", ועל ידי חטאינו ועונותינו ופשעינו. באפן שישרף ויפול ויתבטל כל הרע שנתאחז בנו, והטוב יתברר ויעלה ויכלל למעלה למעלה בטוב העליון, בטובך הגדול, שהוא טוב הנצחי.

אנא ה', אתה ידעת, כי אין בי כח להמשיך עלי בעצמי קדשת שבת קדש, חוס וחמל עלי, יהמו נא ויכמרו רחמיך עלי, כי אתה ידעת, כמה אני רחוק מקדשת שבת באמת. חוס וחנוני במתנת חנם, ותשפיע עלי ברחמיך קדשת שבת באמת.

ואזכרה להוסיף מחל על הקדש, בכניסתו וביציאתו. ותעזרנו להמשיך קדשת שבת על ימי החל, עד שכל ששת ימי המעשה, יהיו טהורים וקדושים בקדשה גדולה, בקדשת שבת קדש. עד שיהיו נכללים כל ששת ימי המעשה, בשרש חיותם שבקדשה, שהוא שבת קדש, שהוא מחיה ומקים כל ששת הימים, וכל הנאצלים, וכל הנבראים, והנוצרים, והנעשים, וכל העולמות כלם, מראשית נקדת הבריאה, עד סוף נקדת המרפז של עולם הגשמי, אשר כל חיותם וקיומם הוא שבת קדש.

רבוננו של עולם, אתה ברחמיך נתת לנו מתנה טובה הזאת שהיתה בבית גנזיך, ושבת שמה. עליכן באתי להפיל תפילתי ותחנותי ובקשתי, לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, פשם שגברו רחמיך וחסדיך לתן לנו מתנה טובה קדושה הזאת, כן תעניקנו מטובך הגדול, ותשפיע עלינו ממעון קדשתך, ותעזרנו לקבל מתנה טובה קדושה הזאת, שנזכה לקבל שבת בקדשה גדולה, ובשמחה וחדוה רבה ועצומה, ונמשיך עלינו קדשת שבת תמיד.

ונזכרה לשבר ולבטל הרע הנאחז בנו, ולברר ולהעלות הטוב שבנו, בבחינת שלמות לשון הקדש, עלידי לשון תרגום. ונזכרה לקדשת הברית באמת, ונשוב אליך באמת, ונזכרה תמיד לילך ולעלות מדרגא לדרגא, וממעלה למעלה, בקדשה גדולה, פרוצנה הטוב באמת, עד שנזכרה לעלות להכלל בשבת העליון, ותחנונו בחסדיך ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים. "יהיו לרצון אמרייפי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי".